昭和七年一月十二日第三種郵便物認可（毎月一回一日發行）

エスペラント

LA REVUO ORIENTA

四月號

Aprilo, 1938 Jaro XIX N-ro 4

エスペラント
LA REVUO ORIENTA
• Aprilo 1938 •

表紙：能面「童子」
El la japana belarto: "Doĵi" (Knabo), noa masko
口繪：El la sezonoj de Japanujo: *Botan*

LA ENHAVO

Foto de Direkcio de Turismaj Entreprenoj, Fervoja Ministerio

APRILO

EL LA SEZONOJ DE JAPANUJO:—BOTAN estas speco de peonio. Ĝia floro estas populare ŝatata en Japanujo kiel simbolo de la riĉeco kaj nobeleco pro ĝia pompa aspekto.

Towa-Shoji G. K.
東和商事映畫部

Vojo al la Paco de l'Oriento

東洋平和の道東亞和平之路

Produktado（製作）	N. Kawakita（川喜多長政）
Reĝisorado（監督）	Zyukiti Suzuki（鈴木重吉）
Muziko（音樂）	Bunya Koh（江文也）
Komponado（構成） Filmrakonto（脚本）	Ĉang-Miŝeng（張迷生） Zyukiti Suzuki（鈴木重吉）

Roluloj

Ĉao-Futing（趙福庭）	Su-Cung（徐 聰）
Lanjing（蘭 英）	Pe-Kŭang（白 光）
Ŭan Mingŝeng（王民生）	Li-Feiju（李飛宇）
Suleng（素 蓮）	Ĉung-Cjufang（仲秋芳）
Juĉin（玉 琴）	Li-Ming（李 明）

Estas milito.—

Japanujo sendis sian armeon al Ĉinujo kaj dispremis la armeon de la Nankina reĝimo, kiu obstine persistas en sia politiko de la kontraŭ-Japana movado kaj de la akcepto de la komunismo kaj baras la vojon al la paco de la Oriento.

Oni aŭdas sencesan sonadon de la kanonoj kiu skuas la aeron de la Norda Ĉinujo.

戰役。打ちひしぐ。
政權。頑强に。固
執する。政策。
抗日運動。容共。
大砲。ゆすぶる。

En la kampo apud la vilaĝo Ĉiĉjaĉŭang post la urbo Tatung, plugas la teron juna kamparano Ĉao-Futing kun sia edzino Lanjing. Iliajn korojn peze premas ia maltrankvilo pro la proksimiĝo de batalo.

吉家莊。大同。
耕す。
農夫。趙福庭。
蘭英。不安。
接近。

—Estus prudente forkuri al la sudo, mi pensas.

利口な。逃げる。

Futing turnis sin al la edzino kaj diris tion.

むかつた。

Al Lanjing estis malĝoje forlasi la domon kaj la kampon, al kiuj ili estis intimaj de longa tempo, kaj migri al fremdaj provincoj. Kordolore ŝi turniĝis al la edzo.

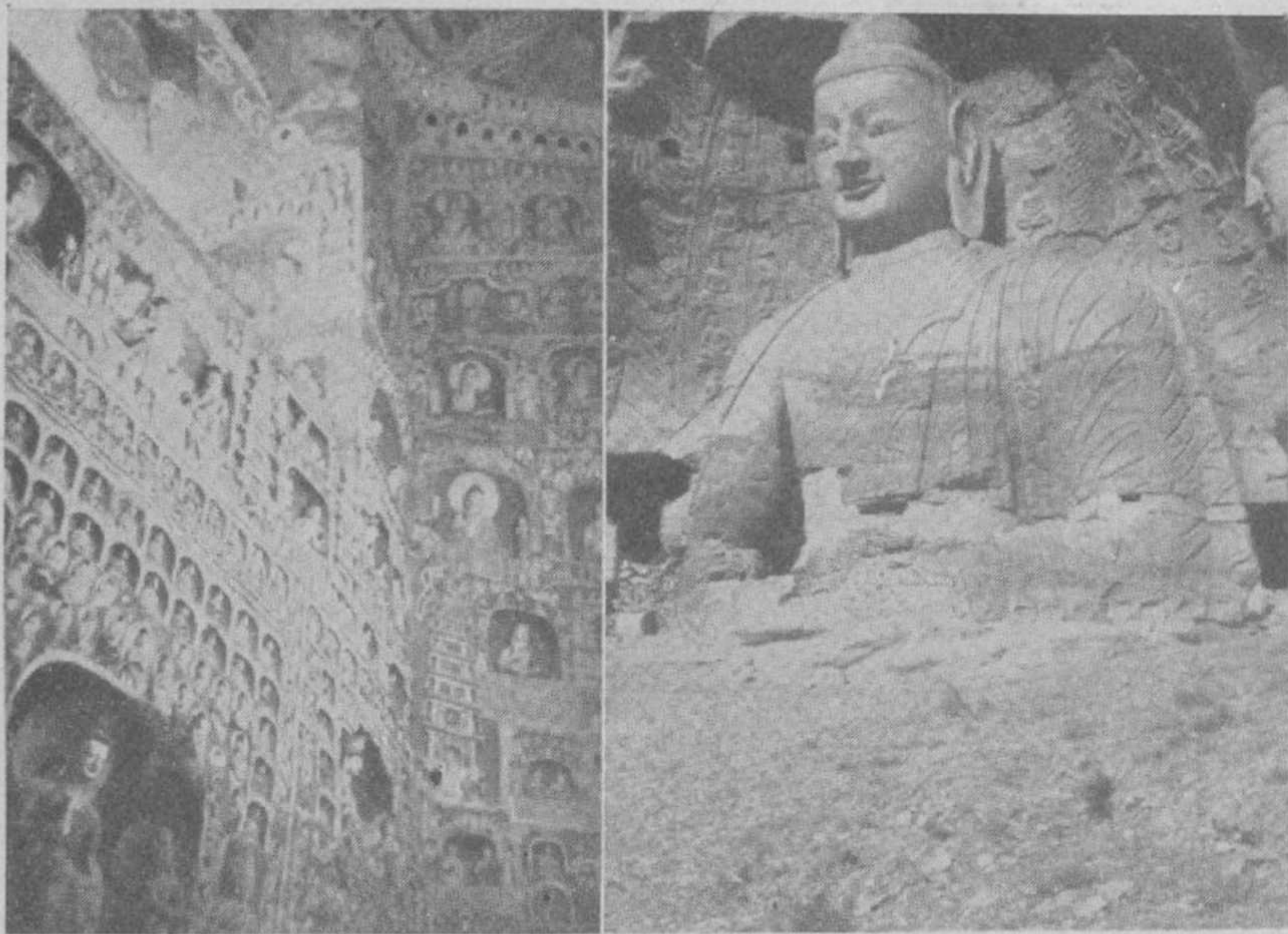
さまよひ出る。
他國。悲しく。

—Kiam ni povos reveni hejmen?

Tion ne scias ankaŭ la edzo.

Ĉao silente elprenis el sub la planko arĝenton, kiun li tie kaŝe tenis. Lanjing envolvis la posedaĵojn en paktukon. Ili devas postlasi la grasan nigran porkon, kiun ŝi tiel zorgeme nutradis. Sed ŝi decidis kunporti la birdeton, kiun ŝi kulturis ameme. Kun amara rideto la edzo tion permesis.

床。銀。かくして
おいた。
つつみこむ。持物。
風呂敷。殘す。
肥つた。豚。注意
深く。飼つた。
携へる。小鳥。飼つ
た。かはいがつて。
にがい。微笑。

Krom ĝi Lanjing enpoŝigis sekrete al la edzo plenmanon da bulo el la tero, sur kiu ŝi ĉiutage laboris de la mateno ĝis la vespero,

En la vespero ili atingis malgrandan vilaĝon. Ili eniris mizeran gastejon. La edzo eliris por aĉeti nutraĵon.

Subite li aŭdis bruegon super si. Li trovis arĝentkoloran japanan aeroplanon fluganta malalte sub la nubo. La aeroplano disĵetis flugfoliojn kaj tuj malaperis en la nubon. Ĉao timeme prenis la folion. Sur ĝi li legis:

" La japana armeo gajnas ĉiun batalon, kaj tre baldaŭ eniros ĉi tiun vilaĝon. Sed la japana armeo neniam atencas kontraŭ la senkulpa popolo. Estu do trankvilaj kaj daŭrigu ĉiu sian laboron."

Ĉao miris, ĉar li ĉiam aŭdis en la vilaĝo, ke ĉiun batalon gajnas la ĉina armeo. Sed ne estas demando, kiu venkas; ĉiuokaze ili devas eskapi la batalon.

Kiam li revenis la gastejon li trovis, ke la edzino kaŭras sub malhela lampo. Kiam li donis al ŝi birdnutraĵon, kiun li aĉetis kun rizkuko por ili mem, Lanjing singulte ekploris.

Sen rimedo konsoli ŝin, li elprenis el la pakaĵo eluzitan *erku*, ĉinan kordmuzikilon, kaj ekludis ĝin. La susuranta sono de la muzikilo forestingis la plorsingulton de Lanjing. Estis la kanto " Jutangĉun ".

En la sekvanta mateno ili daŭrigis sian vojaĝon kaj

懐中する。そつと。
一握り。塊。

家屋。食物。
銀色の。
飛行機。
雲。まいた。ビラ。
かくれた。

百戦百勝す。

危害を加へる。
無辜の民衆。
安心して。

問題。
とにかく。遁れる。
しやがむ。
うすぐらい。
鳥の餌。餅。
嗚咽して。
泣き出す。
すべ。慰める。包。
二胡。絃樂器。
ささやく。
消し去る。
玉堂春。

atingis antaŭ la Templon de la Ŝtona Buda-statuaro apud Tatung. La batalo ŝajne prenis alian vojon ol ili. Ili trovis tie afiŝon de la japana armeo jam algluita.

石佛。
張紙。はりつけた。

—Tiu ĉi Ŝtona Buda-statuaro estas belartaĵo unika en la mondo. Kiuj difektos ĝin estos severe punotaj.

美術品。無比の。
傷ける。きびしく。
罰しられる。

Lanjing adorkliniĝis antaŭ la statuoj kaj turnis sin al la edzo.

禮拜した。

—Mi ellasos la birdeton ĉi tie. Mi ne scias, kia estos nia sorto. Ĉi tie la Buda-statuaro gardos la birdeton, mi esperas.

運命。守る。

Ŝi malfermis la giĉeton de la kaĝo. La birdeto momente hezitis sed baldaŭ forflugis en la ĉielon. Lanjing, kiu gape postrigardis ĝin longe, estis surprizita de ŝarĝaŭto, kiu alkuris kun polvonubo. La aŭto estis plena de japanaj soldatoj densbarbaj. Pro timo la geedzoj paliĝis kaj paraliziĝis.

小窓。
たじろぐ。
ぽかんと。見送る。
驚かされた。
貨物自動車。
砂煙
髯武者の。
立竦んだ。

Unu el la soldatoj demandis al ili per mallerta ĉina lingvo:

下手な。

—Kien vi iras?

—Al Tatung.

Ĉao apenaŭ respondis.

—Do vi povas veturi kun ni.

La soldatoj preskaŭ perforte ŝovis ilin sur la militan aŭton. Lanjing tremis en la brusto de sia edzo.

無理に。おしこむ。
軍用自動車。

煙草。キャラメル。
おづおづ。酬いた。
柿。噛りつく。
子供ぽい。顔付。
内心思つた。
先入主。
種類のちがふ。
野蕃人。地方軍。

La soldatoj devas esti tre lacaj, ili dormetas. Unu el ili donis al Futing cigaredon kaj al Lanjing karamelon.

Timoplene Lanjing rekompencis lin per persimono. La soldato ĝoje almordis ĝin. Rigardante lian naivan mienon Ĉao konfesis al si, ke lia antaŭjuĝo pri la japanaj soldatoj estis tute erara. Li vidis, ke ili estas tute alispecaj ol tiuj sovaĝuloj de la ĉina loka armeo.

占領された。
蝟集された。避難民。押しこまれた。
軍用車。
むかつた。
期待した。
仰天した。張家口。
仕方ない。いとこ。
王民生。官吏。
北京。

La stacio de Tatung—

Ĉi tie la stacidomo okupita de la japana armeo estis svarmita de la fuĝantoj. La geedzoj Ĉao estis enŝovitaj en miltvagonon.

La vagonaro ekveturis kaj direktis sin—anstataŭ suden, kiel Ĉao atendis—al la nordo. La geedzoj estis tute konsternitaj, kiam ili aŭdis, ke ĝi veturas al Ĉanĉjakaŭ.

—Nenio savas. Tamen en Ĉanĉjakaŭ loĝas la kuzo Ŭang-Minŝeng, ŝtatoficisto sendita el Pekino. Ni vizitos lin.

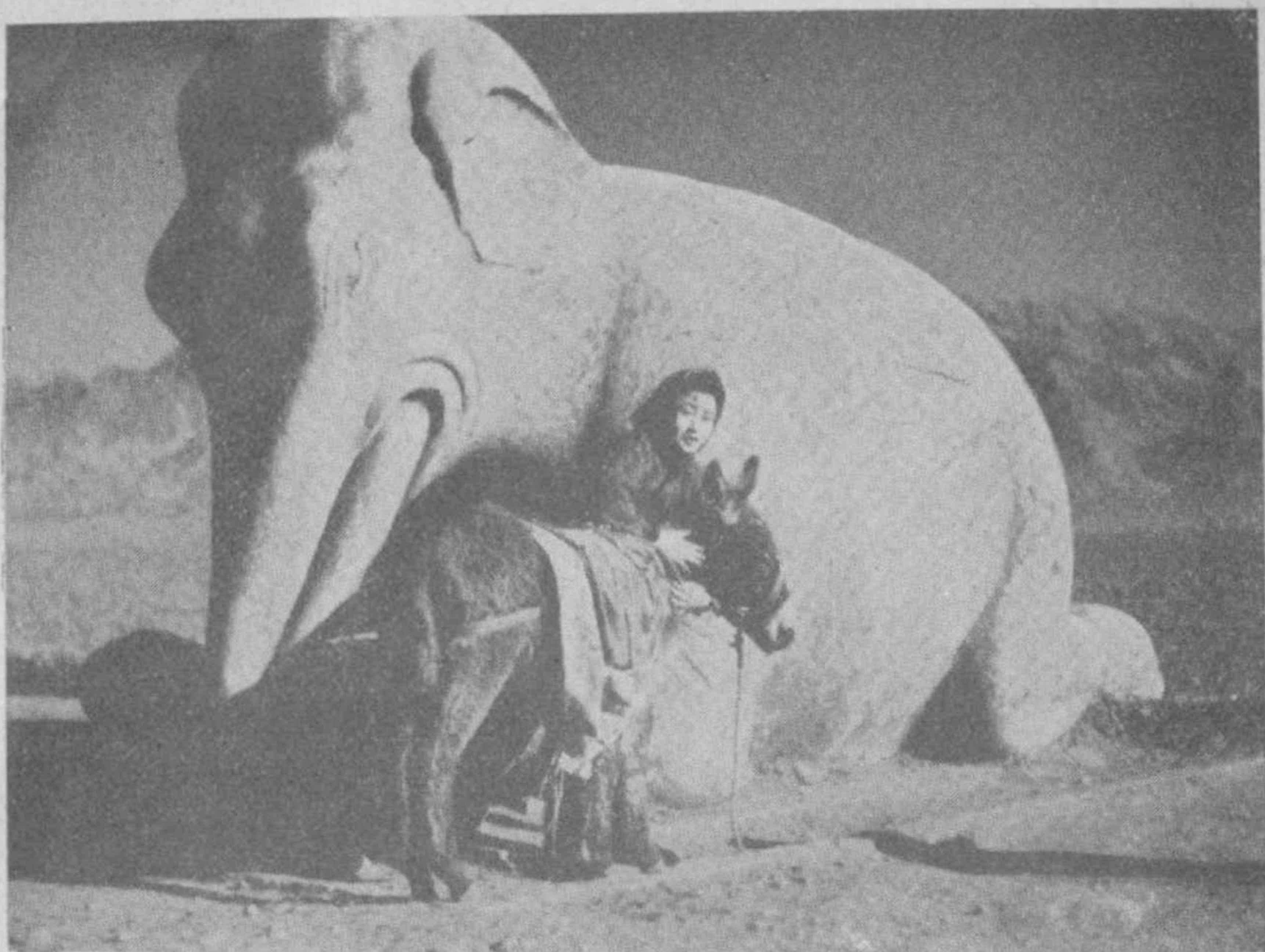
Sed kiam ili atingis la urbon, ili aŭdis, ke s-ro Ŭang forlasis la urbon jam antaŭ unu jaro kaj nun li estas ree en Pekino.

失望した。
勇氣づけた。

Kiam Lanjing vidis sian edzon senesperigita, ŝi kuraĝigis lin dirante:

—Tiam ni iru al Pekino.

Per la vorto Ĉao reprenis sian kuraĝon.

—Jes, ni do iru al Pekino. Tiu estas la sola urbo, kiu ĉiam eskapas militon. Se ni sukcesos tie trovi Ŭang, ĉio iros bone. Kaj se ne, tamen ni havos ian laboron kaj atendos la finiĝon de la milito.

Ili aĉetis azenon kaj daŭrigis la vojaĝon. 驢馬。旅。

Kiam ili transiris la longan muron kaj atingis la Ŝisanling, la Tridek Maŭzoleojn, de Ming-dinastio, subite aperis el malantaŭ ŝtona besto ĉinaj soldatoj de la venkita armeo. Ili estis en vestaĵoj de kampulo.

長城 (ĉina muro)。 十三陵。廟。明朝。 石獸。

Ili volas rabi la azenon. 奪ふ。

—Kion vi faras?

Ĉao protestis. 抗議した。

—Ni estas soldatoj, kiuj batalis por la patrujo.—Ili rezonis. Venkitaj ni ne havas nutraĵon. Ni batalis por vi, kaj tial vi devas volonte proponi vian havaĵon al ni.

祖國。 理屈を言つた。

—Vi eraras. Tion ni neniam deziris.

Ĉao rezistis per sia tuta povo. 抵抗した。

Pro teruro Lanjin laŭte kriis por helpo. Ĝendarmo deĵoranta en la maŭzoleo aŭdis ŝian krion kaj pafis signalon per pistolo.

恐怖。 憲兵。當直の。 信號。ピストル。

Senprokraste alkuris kelkaj japanaj soldatoj el la ĉirkaŭaj vilaĝoj kaj sin ĵetis al la ĉinaj soldatoj. Ili fulmorapide forkuris en la monton.

即刻。 おどりかかつた。 電光石火。

Baldaŭ la geedzoj atingis vilaĝon kovritan de la flagoj

de la sundisko. Ankaŭ Ĉao ekvolis havi la flagon. Li nebule sentis, ke tio protektos ilin kontraŭ ĉiuspecaj danĝeroj.

Pekino—

La tuta familio de s-ro Ŭang varme akceptis la geedzojn kiam ili trafis lian loĝejon. Ili havis trankvilan nokton unuafoje de tiom da tagoj.

En la sekvanta mateno s-ino Ŭang vestis Lanjing per sia vesto. Ĉao kun miro rigardadis la belan figuron de Lanjing, kiu nun vestiĝis laŭmode kaj malligis la provincstilan hararanĝon. Juĉin, fratino de s-ino Ŭang gvidis ilin vidi la stratojn de la urbego. La malnova ĉefurbo fieras pro sia longdaŭra tradicio de la kulturo; nenie en la urbo restas postesigno de milito.

Sed en la domo de s-ro Ŭang subbrulas indigno de la juna generacio de Ĉinujo. Ĝi subbrulas en la brustoj de Minŝeng, de lia edzino kaj de lia bofratino.

Tio havis alian fazon ĉe tiuj de la geedzoj Ĉao, kiuj sur la tuta vojo vidis vizaĝ-al-vizaĝe la militon, la realan vizaĝon de la milito. Ĉao ne povis kompreni la indignon de liaj parencoj. Kaj al la familianoj ŝajnis, ke la opinio de Ĉao estas el oportunismo.

Kiam la diskuto de la junaj homoj estis arda, maljuna patro de Ŭang kvietigis ilin per trankvila gesto.

—Ĉiu el vi estas prava, sed viaj pensmanieroj estas nematuraj.

日の光。
ぼんやり。庇ふ。
行きあてる。
住居。
妻。
流行に。解いた。
田舎風の。結髪。
玉琴。
誇る。傳統。文化。
痕跡。
くすぶる。憤り。
世代。
義妹。
相。
面と向つて。
現實の。
親戚。
便宜主義。
議論。
靜めた。身振り。
正しい。考へ方。
未熟の。

Viaj ne estas opinioj naskitaj el la tero de la ĉina kontinento.

La veran figuron de Ĉinujo prezentas la Flava Rivero.

Ĝi englutas ĉion puran kaj malpuran, sed ĝi neniam ŝanĝas sian propran figuron.

La milito estas ŝtormo.

Kiam la vento leviĝas, tiam la ondoj furiozas. Tio estas naturo.

Kiam la vento ĉesas, tiam la ondoj kvietiĝas. Ankaŭ tio estas naturo.

La milito jam komenciĝis. Sed baldaŭ venos la fino.

Subite aŭdiĝis krioj de la vendistoj de ekstraĵo de ĵurnalo, kiu anoncas la falon de Nankino kaj la stariĝon de la nova reĝimo.

La tuta Pekino elmetis la kvinkoloran flagon por la unua fojo de naŭ jaroj, kaj ekbruis krakfajraĵoj.

La maljunulo parolis en la vizaĝo trankvila kiel akvo.

—Vi havus ĉiu sian senton. Sed nun estas la tempo rikolti laŭeble plej riĉajn fruktojn de la milito. La ĉinoj kaj la japanoj devas forgesi eraron unu de la aliaj. La vojo al la paco de la Oriento malfermiĝas nur per tio. Ming-ŝeng, vi helpu kun tiu koro la novan reĝimon. Kaj Futing, vi plugu kun tiu koro vian teron. Estas homa devo, ke oni sincere plenumu sian propran taskon.

Ĉao kun sia edzino returnen iras al la hejma vilaĝo post la milito, paŝante sur la kvieta tero varmigata de la trankvila lumo de la tagiĝo.

生まれた。
大陸。
黄河。
瞰下す。
嵐。
起きる。暴れる。
自然。
賣子。號外。
告げる。陥落。
南京。
揭出した。五色の。
爆竹。
収穫する。できるだけ。果實。
開く。
引返へして。
黎明。

エスペラント

四 月 號

DOĴI (*Knabo*): Noa* Masko

Klarigo pri la foto sur la kovrilo

"DOĴI" estas masko de knabo, kiu simbolas la eternan junecon, la printempon de l' vivo. La verkinto estas KOUĴI Kijomicu, fama masko-faristo antaŭ kvin jarcentoj. Li estas konata pro la kreo de unika masko de maljunulo. De la fruaj jaroj "Doĵi" estis heredata ĉe la ĉefo de Kongoo-skolo, sed en la moderna epoko ĝi transdoniĝis al la ĉefo de Umeŭaka-skolo. Ĝi estas grava artaĵo asignita de la ministerio por la publika instruado.

Toyoichiro Nogami

**Noo: Klasika solena maskoteatraĵo.*

T. SASAKI

STUDO PRI LA VERBO "TIMI"

Bazita sur
Iŭaŝita-Indekso de Dek Tradukaĵoj de Z.

(4)

Mi timas, ke li ne venu.

Ni nun venis al stranga lingva formo, kiun gramatikistoj nomas latinismo.

Dan 6–10 Mi timas, ke li *ne rakontu* al iu, ke li vidis min elirantan el tie.

Ham 142–31 Nun mi timas, Ke ĝi (=kolero de Laerto) denove blinde *ne eksplodu,*—

Mar 64–21 Ŝi tamen ne ellasis la manon de Marta el siaj manoj, kvazaŭ ŝi timus, ke tiu virino *ne foriru* de ŝi sen ricevo de konsilo kaj helpo.

Pri ĉi tiu formo Plena Gramatiko p. 295 donas la jenan opinion: Z. uzas kelkfoje post TIMI volitivon kun NE... Tiu latinismo estas eble pravigebla per tio, ke oni subkomprenas deziron (mi time deziras, ke li ne -u). Sed ĝi ne trovis imitantojn kaj estas prefere evitinda.

Ni citu ĉiujn frazojn en Dandin, en kiuj *timi, ke*... estas uzataj kaj komparu ilin kun respondaj partoj en la originala teksto:

6–10 (vidu supre)
J'ai peur qu'il n'aille dire qu'il m'a vu sortir de là dedans.

6–16 Mallaŭte! mi timas, ke oni nin aŭskultas.
Doucement. J'ai peur qu'on ne nous écoute.

18–17 kaj vi ne devas timi, ke vi faras tro multe,
et vous n'avez que faire d'avoir peur d'en trop faire,

31–28 Adiaŭ! mi timas, ke oni povos vin ĉi tie surprizi, kaj mi devas min gardi.
Adieu. J'ai peur qu'on vous surprenne ici, et j'ai quelques mesures à garder.

35– 4 Estas jam profunda nokto, kaj mi timas, ke eble estos jam tro malfrue.

La nuit est avancée, et j'ai peur qu'il ne soit trop tard.

La tria ekzemplo p. 18–17 ne estas de la sama speco, kaj povas esti eliminata el la nuna demando. El la restantaj kvar ekzemploj nur la kvara, p. 31–28 ne havas en la franca teksto la pleonasman *ne*; en la aliaj tri ekzemploj en la originalo ni vidas *ne*. Estas notinde, ke Z. uzis en tradukado pleonasman *ne* nur unu fojon en p. 6–10.

Tre interesa estas la rimarko trovata en Nyrop, Grammaire historique de la langue française, Tome 6, 1930, p. 45 ke en ĉi tiu sama frazo la teksto de la 1672-jara eldono havas *ne*.

Ĉi tiun fenomenon klarigas Brunot, Bruneau, Precis de grammaire historique de la langue française, 1933, p. 585 ke la frazo: *Je crains qu'il ne pleuve* (mi timas ke ne pluvu) estas intermikso de du ideoj—

Je crains qu'il pleuve, (Mi timas, ke pluvos,)

和文エス譯成績發表と新課題

成績發表

a. 申し分のないもの。
b. 多少缺點はあるが全體として勝れたもの。
c. 致命的誤謬はないがbに劣るもの。
ĉ. 缺點の可成り目立つもの。
d. 倘多少研究を要するもの。
名前の載らないものは充分エス文の構成に就て研究を要す。

A

b. Hiro, Maeda Teiĵi, D. O., 新庄强, T. T. 生。

c. Kurodaija, Burĝono, 吉道光一, K. Haŝida, ミノル, Koĵi Ikeja, Nadoyama-A.

ĉ. Udoo Komao, R. H. 生, 增田, La Norda Stelo, 永江淸, Kiyasu-Zen'iti, 野原信子, ヨシコ。

d. 中村榮治, 中山貞夫, E. Takaki.

B

a. Tigrokulo, M. Jamagata, H. O.

b. チヨコ, Ruĝa Flugilo, 田伏三郎, M. Inaba, 彫星, Oro, 旭風。

c. M. Satô, Esperantisto, J. Maeda, Justeco, ミミ, blanka monto, 初年生, Hoŝio 生, KSM., Mota, Hidek, 佐藤亘。

ĉ. 默光生, 柚木武夫, Ŝaŭ Boŭ, 河村義三, Aŭtuno, RRR, Ŝtona puto, Sen' Ok.

新課題 ・六月號發表・

A. チェコスロバキアの哲學者で教育學者として世界的に知られてゐるJohan Comenius はすでに300年前, その言語に關する著書の中に人工語についても言及してゐる。

B. 「愛國行進曲」はラヂオやレコードを通じて日本國中に普及された。

規定 **制限**: A, B いづれか一方を擇んで應募すること。(兩方へ應募したばあひは B の分を無效にする)。

氏名: 誌上での匿名は自由であるが, 原稿には, 必ず住所氏名明記のこと。

用紙: ハガキまたはハガキと同じ型の紙。

締切: 4月5日着便。

宛名: 學會內「和文エス譯」係。

je désire qu'il ne pleuve pas. (mi deziras, ke ne pluvu.)

Ĝi diras ankaŭ ke la frazo kun pleonasma *ne* estis originale pli esprimoplena ol la simpla *Je crains qu'il pleuve,* sed la unufojon enhavoriĉa frazo fariĝis poste banala pro uzado.

Eugen Lerch, kies tradukaĵo de sintaksa traktaĵo troviĝas en "Lingva Studo" de Prof. Kobajaŝi-Hideo, diras interalie, ke *je crains qu'il ne vienne* (kun pleonasma *ne*) pli kontentigas fantazion, dum la sama frazo sen *ne* pli racion. Tial la francoj malnovtempaj preferis la unuan esprimon kun *ne,* kaj en la 17-a jarcento, kiam homoj fariĝis pli raciaj favoris la duan formon sen *ne.*

Ekzemplo el Hamleto citita supre ne havas kompreneble sian respondan *ne* en la originala teksto: *Now fear I this* (=ke Ofelio dronis) *will give it* (=lia kolero) *start* (=eksplodo) *again.*

Marta kies originalo estas en pola havas *ne* (nie) en la responda parto: Nie wypuszczała jednak ręki Marty ze swych dłoni, jakby obawiała się, aby kobieta ta *nie* odeszła od niej bez otrzymania rady i pomocy.

Ni ankaŭ povas trovi la saman esprimon kun pleonasma ne (не) en la rusa lingvo. S-ro Koniŝi jam priparolita tradukis laŭ mia peto la supre cititan frazon el Marta en la rusan kun не. Tion mi ne citos. Anstataŭe ni vidu pli simplan ekzemplon kiun li provizis: Боюсь чтобы завтра не было дождя. (Mi timas, ke morgaŭ pluvos.)

Por la preparo de ĉi tiu paragrafo "*timi ke ne -u*" S-ro Kawasaki en Osaka sindone min helpis atentigante al mi pri la lingva traktaĵo de Prof. Kobajaŝi, sendinte al mi citaĵojn el Nyrop, Brunot, Bruneau kaj aliaj, mem maŝinskribinte multajn paĝojn, por kio ĉio mi profunde dankas. Mi ankaŭ esprimas koran dankon al S-ro Koniŝi rusa-lingvisto, S-roj Simada kaj Nieda de Seisoku Liceo por iliaj valoraj helpoj.

Mi timigas -n.

Prefiksoj uzataj kun *timigi* troveblaj en la Dek Libroj estas *ek-* kaj *for-*. *Timigi* sen prefikso troviĝas 8 fojojn, *fortimigi* 4 fojojn, *ektimigi* 2 fojojn. Doni la ekzemplojn por tia facila formo estus superflue.

..., mi timas, ...

En nur unu ekzemplo ni vidas parentezan uzon de ĉi tiu verbo (Bat 74-1). Kiel facile supozeble la verbo "esperi" estas multeloke uzata en parentezo.

Kompara Tabelo de *timi*, *koleri* kaj *esperi* trovataj en la Dek Libroj

Vortformoj

timi	koleri	esperi
~i, as, is, os, us, u	*ĉiuj*	*ĉiuj escep.* ~us
~adi	~adi	——
~igi	~igi	—— (~iga)
~iĝi	~iĝi	——
——	~egi	——
ek~i	ek~i	——
for~i	——	——
——	——	mal~i
~o, ~oj	~o	~o, ~oj
~ego, a, e, ~iĝo	~ega, ~eta	——
~ema, e, ~emeco	~ema	——
——	——	~eble
~ulo, ~ulineto, ~emulo	——	~antistoj, mal~ulo
~oplena	~plene	~plena
~otremanta		~dona
mal~a, e	——	mal~o, a, e
sen~a, e	——	sen~a, e, ~eco
dio~o, a		

Frazformoj

timi	koleri	esperi
~i *pri*	*pri*	*pri*
pro		*al*
~as ke -as 5	~is ke -is 1	~as ke -as 3
~as ke -is 1	~os ke -is 1	~as ke -os 7
~as ke -os 9	~u ke -as 1	-as ~i ke -os 3
~as ke -us 3		-u ~i ke -os 1
~as ke -u 2		~is ke -os 7*
~adis ke -os 2		
-as ~i ke -os 1		
~is ke -os 3		
~us ke -u 1		

Nombroj montras oftecon de la formoj en la Dek Libroj.

* En unu ekz. Rabi 84-3 "trovos" estas subkomprenata.

—— *Fino* ——

岡本好次

文の基本形式

エスペラント文の基本形式を考へてみよう。尤もこゝで文と云ふのは單文である。重文や複文はすべて單文に分解できるものであるからこゝでは單文について研究することとしよう。

猶文の要素としては主語，述語動詞，目的語，補語の四種の外に之等のすべてに附加される修飾語（又は修飾句）がある。

注意：文の要素の分類にはいろいろちがつたやり方もあるが，こゝでは從來日本ででたエス文法書のやり方（之は中學の英文法等のやり方と大體一致してゐる）によつた。

今修飾語（句）は文の從的の要素であるから之は省いて他の四要素の組合せ具合について文の構造を調べてみると結局次の如き四個の様式から成立つてゐる。

第一形式　主語と述語動詞よりなるもの。

主語	述語動詞

例：Birdoj flugas.
　　Knaboj kuras.

之が第一の基本形式である。之に修飾語がつくと，見たところ複雑な文の様になるが實質はやはり簡單なものである。例へば

1. Grandaj（主語の修飾語） birdoj（主語） flugas（述語動詞） rapide.（述語動詞の修飾語）

2. La（主語の修飾語） pomoj（主語） en la ĝardeno（主語の修飾句） jam（述語の修飾語） maturiĝis.（述語動詞）

エス語では語の配置は比較的自由であるから上の主語と述語動詞の位置をおきかへてもいゝわけである。

例：Estis printempo（春であつた）。これは第一形式の變形で第一形式に含めておいてよい。

猶主語のない述語動詞のみから出來てゐるものもある。例へば

Pluvas.（雨がふる)。

の如きそれである。之は第一形式の變形とみてよい。

又　Venu!（來い）。

の如き命令文に於ては Vi といふ主語が省略されたもので明かに第一形式の中に入るものといつてよい。

第二形式　主語，述語動詞，目的語の三者よりなるもの。

主語	述語動詞	目的語

例：Leono manĝas beston.
　　Li batis ŝin.

この形式の變形としては主語，述語動詞，目的語の三者の位置が様々になつてゐるもので之は五種の變形を生ずる。之等について一々とく必要はないと思ふ。一二の例をあげれば

Mi lin batis.
（主語）（目的語）（述語動詞）

Beston leono manĝis.
（目的語）（主語）（述語動詞）

又この第二樣式の變形として主語を缺くものがある。これはあまり普通にはないが動詞が不定法で主語をおくわけにはゆかぬものである。例へば

Kion fari?
（目的語）（動詞）

の如きである。

第三形式 主語，述語動詞，補語よりなるもの。

主 語	述語動詞	補 語

例： Leono estas besto.
（獅子は獸だ）。

Li fariĝis riĉa.
（彼は金持になつた）。

Vivi estas malfacile.
（生活することはむづかしい）。

この場合も三要素の位置をおきかへてもよいが，最も普通の順序は上の順である。倒置した例を示せば

Riĉa estas la homo.
Belega ŝi estas.

この倒置は疑問詞を含む疑問文や感嘆文に於て主として用ひられる。

Kio estas tio?
（補語）（述語動詞）（主語）

Kiel bela estas la knabino!
（補語）（述語動詞）（主語）

又この形式の變形の一として主語のないものがある。例へば

Estas malvarme hodiaŭ.
（述語動詞）（補語）（修飾語）

第四形式 主語，述語動詞，目的語，補語の四つからなりたつもの。

主 語	述語動詞	目的語	補 語

例： Mi faris lin instruisto.
（私は彼を教師にした）。

Mi faros vin feliĉa.
（私はあなたを幸福にしませう）。

この樣式では四要素の位置をあまり自由に配置してはわかりにくいから大體上の樣な配置にするのが普通である。

これに於ても命令文なら主語が省略されることは云ふ迄もない。例へば

Faru lin soldato.
（彼を兵士にせよ）。

エス文の基本形式といへば以上の四つである。卽ちエス文は單文ならば如何にこみいつたものも上の四形式の中の何れか一つの形式によつてゐるものといつてよい。この四形式さへのみこんでおけば文の解釋の際も作文の時も迷ふことはない。

尤も特に感嘆の言葉とか呼掛の言葉の如きものは文としての體裁をもつてゐないので之等は上の形式にあてはまらないのは勿論である。

例へば

Malsaĝulo!（馬鹿！）

Bone!（よろし）。

Dio!（神よ）。

尙動詞の混成時 esti ～anta（又は～ata）の如きは esti の變化と分詞形容詞とを合せて一つの述語動詞と見ても二つにわてけ esti を述語動詞と考へ分詞形容詞を補語と考へてもよいかと思ふ。

小 坂 狷 二

前置詞略解

—28

XVII POR (其一)

1. (a) **【目當て】** **Por** の用法は大別すると1目的, 2交換, 3時間の三つ。第一の『目的』の原意は『目當て, 當てこみ』の意で:『(何) **に對して** (ひき當てる)』。

Por mia infano mi aĉetis novan veston. 子供には (子供**の分として**) 衣物を買つた。

Mi aĉetis **al** li novan veston. 新しい衣物を買つて**やつた**。

〔**註**〕 **por** を用ひれば『買つたのは子供にひき當てるため』の意; 與格 (dativo: doni al—) の **al** を用ひれば『買ひ與へる』と云ふ氣分になる。從つて『(何々)**用**』は por:

La kabineto, **destinita por** mia filino. 娘用(に當てがつた)書齋。

Glaseto **por** brando. ブランデー用(飲むための)小グラス。

Necesejo **por** sinjorinoj. 婦人用便所。

La tempo (**necesa**) **por** lernado. 學習(に所要の)時間。

Multe da tempo estas perdita **por** la ellernado de fremdaj lingvoj. 外國語習得のため多大の時間が失はれたのである。

Hodiaŭ vespere mi ne havas **tempon por** tio. 今晩はそんな事をしてゐる時間がない。

Lia domo estis ĉiam **malfermita por** libera uzado de la societanoj. 彼の家はいつでも解放されて會員の隨意使用に供されてゐた。

En la politikaj **rilatoj** la franca lingvo estis uzata. 外交關係**では**(外交方面に於ては)佛語が用ひられてゐた。

Por ĉiuj **rilatoj** internaciaj ni devas uzi lingvon neŭtralan. 國際關係**には** (その方面に對しては: 使用目當て)中立語を用ひねばならん。

La akademio **difinis** premion **por** la elpenso. 學士院は發明に賞金をかけた。

Li **metis la komencon por** tiu afero. その事には彼が先鞭を着けた。

Levante la pokalon, li kriis: Ĝi estu **por vi al sano!** 杯を擧げて叫んだ『君のために杯を擧げて健康を祝す』。

〔**註**〕 Mi **trinkas pro** (又は **por**) via sano! とも云ふ。**Pro** ならば杯を擧げる『動機』は御健康を祝する微意の意; **por** ならば杯をあげる『目的目當』は君の健康に在りと云ふ氣分。

Li **ŝparis** (**konservis, tenis**) monon **por** (**la okazo de**) **bezono.** 萬一の場合の用意に金を節約してためて置いた。

〔註〕『用意する，用意が出來てゐる』は矢張り『目當て』。

Ĉu vi **preparis** vin **por** la ekzamenoj? 試驗準備が出來たか。

Por tia surprizo li ne estis **pretigita,** sed tion li devis atendi.

この不意打には面喰（用意が出來てゐなか）つたのだが，さあるべきは期して居らねばならなかつたのだ。

Li estas kanajlo, ĉiam **preta por** mortigo. いつでも人殺し位し兼ねない（號令一下人殺しの用意の出來て居る）悪黨だ。

Ŝiaj lipoj tremis kaj kuntiriĝis (**prete**) **por** ploro. 彼女は唇をふるはせゆがめて今にも泣き出しさう。

La infano malfermis la buŝon **por** laŭta krio. 子供は口をあけて大聲に泣き出した。

〔注意〕(ほ) この如く **por** は『(或事)に對して(何々する，何々である)』と一般的に目當ての對象を示す。

Ĉu vi opinias min (esti) **kapabla por** tia malbona ago? 私がそんな悪い事の出來る人間だとお思召ですか。

Eĉ la plej bona homo povas esti en ĉiu momento de sia vivo egalmezure **inklina por** plenumado de bonfaroj. いかに心の良い人でも一生中いつもいつも同じ様に善行をしてやらうと云ふ氣持ちで居られるものではない。

Ili subite **entuziasmiĝis por** nia afero, sed baldaŭ **malvarmiĝis por** ĝi. 吾が事業に對して俄然熱心になつたが程なく冷淡になつた。

1 (b) 【適應】 次に **por** は『(或る目當)**に對し**（適，不適），（何）**向き**（である，ない）』の意に用ひられる。

Kio **taŭgas por** somero, ne **taŭgas por** vintro. 夏向きのものは冬には適しない（物事は何にでも向くものは無い意の諺）。

Oni **servis al** mi per bona manĝo. 中々の御馳走をしてくれた。

Kio **servas por** ĉio, taŭgas por nenio. 何にして間に合ふものは結局どれの役にも立たぬ。

〔註〕 Servi al は『(誰)にお務めをしてやる，お給仕する，**仕へる**』; servi por は『(何の役)に間に合ふ』。

Tia ago ne **konvenas al** (又は **por**) nobelino. 姫御前のあられもなや(貴女にふさわしくない，不一致)。

Tia vivmaniero ne **konvenas por** malriĉulo. そんなくらしは貧乏人には身分不相應(不適應)。

〔注意〕(ま) 此の如き場合の差異は al, por の夫々の意味のちがひ(一致×適應)から來る氣分のちがひに過ぎぬ。實質的にはどちらでも意は通じる。

Li **transponis** la kanton **por** tamburo kaj tamburis ĝin en la urbo. 歌を太鼓の調子に移して町へ行つてそれの歌を太鼓でたゝいた。

Li estas **la ĝusta** (la plej **taŭga**) homo **por** vi. 君にはお誂向きの人だ。

Tio ĉi ne estas **la loko por** junuloj. 此處は若い人の來る處ぢやない。

Mi uzis la bonan **okazon por** kuro. 機會をとらへて一目散。

Mi havas malbonan **memoron por** nomoj. 僕は人の名前を覺えることが不

得手だ（記憶にも謂はゞ向き向きがあり，名を覺える向の記憶が悪い意）。

Tia malĝoja sciigo **ne estas por** malforta korpo. こんな悲報は弱い身體には向かぬ(堪えられまい意)。

La laboro estas **tro** severa **por** malforta persono. この仕事ははげし過ぎて弱い人には向かぬ。

La laboro estas **suficê** peza eĉ **por** la fortaj. 可成り酷な仕事だから強い人でも中々骨が折れる。

1 (c) **【目的】** 目的をもつて『(何)の**爲めに**(何々する)』は當然目當ての **por** を伴ふ。

Por kia **celo** vi lernas Esperanton? 君がエスペラントをやる目的は何ですか。

〔**比較**〕 Li parolas nek **al celo,** nek al temo. 彼の話は不得要領（目的に不一致，不到達）。

Por kio vi **bezonas** tian sumon? そんな大金が何(の目的)に要るのだ。

Li **laboradis por** la atingo de la celo. 目的達成のために働いた。

Ni **uzas** Esperanton **por** internacia korespondado. 國際通信**用に**エスペラントを使つてゐる。
Ni **uzas** Esperanton **kiel** internacian lingvon. 國際語**として**エスペラントを使用する。

Mi verkas versojn **por plezuro.** 僕は慰みに詩を作つてゐるのだ。

Mi mendas de vi, **por provo,** 10 rismojn da papero konforma al la specimeno N-ro 2. 見本第二號通の紙十嗹試驗の爲め註文仕候。

〔**注意**〕（み） **pro** provo とも云ふ。

Li kuŝiĝis **por ripozo.** 横になつて休憩した。

Oni aranĝis festenon **por la honoro de** la gasto. 客人を歡迎するため宴會を催した。

1 (ĉ) **〔贊成恩惠〕 Kontraŭ** の敵意を以て『反對(する)』に對應して，**por** は『目的』に適ふ意よりして好意を寄せて『贊同，贊成，味方(する)』意に用ひられ，更に『好意，有利，恩惠(爲めを思ふ)』の意に用ひられる。

Se ĝi estas tiel, mi **estos por** vi **kontraŭ** ŝi. さう云ふことならお前に贊成して彼女に反對しやう。

La naturo, kiu longan tempon **batalis kontraŭ** ni, **batalas** nun **por** ni. 長い間吾々に抵抗してゐた自然は今や吾々の味方になつて戰つてくれてゐる。

Tiu ĉi fakto **parolas por** la teorio. 此の事實はこの理論の眞を語るものである(理論に贊成をしてゐる)。

Forte ni **staru por** nia sankta afero! 毅然と吾が聖業に味方して退くまい。

Ni faras **propagandon por** la Esperanto ne pro ia persona profito. 吾々がエスペラント運動のために宣傳を行ふものは何か個人的の利益ほしさのためではない。

Por li mi **petas** vian permeson. 彼のために(成り代つて)貴下の許可をお願ひ致す次第です。

Eĉ **por** pomo putranta troviĝas **amanto.** 腐つた林檎でさへ好きな人がある(蓼喰ふ虫も好きずきさ)。

D-ro Hidemiti OKA

Animala disvolviĝo

Kiel moderna embriologio ĝin vidas

Disvolviĝo[1] estas unu el la plej dramemaj, kaj de la vidpunkto de biologio la plej biologiemaj fenomenoj, kiujn vivantaĵoj prezentas al ni. Ni konsideru k. e. la disvolviĝon de rano.[2] La ovo, kiu egalvaloras al unu ĉelulo[3], ŝajnas esti tute senstruktura. Ĝi dividiĝas en du ĉelulojn, en kvar ĉelulojn, ktp., samtempe aperas en ĝi ĉiam novaj strukturoj, kaj post kelkaj semajnoj malgrandaj ranidoj[4] formiĝas. La ranidoj prenas nutraĵon kaj kreskas rapide, kaj, kiam ili atingis difinitan gradon de kreskado, ili transformiĝas en ranojn, perdinte ilian vosteton. La ranidon en formado sub ova membrano sciencistoj nomas embrio,[5] kaj la ranidon larvo.[6] La transformiĝo de larvo en plenkreskan animalon sciencistoj nomas metamorfozo.[7] Embria disvolviĝo kaj metamorfozo prezentas al ni biologiistoj multe da problemoj por solvi. Ĉi tie ni limigas nin trakti nur embrian disvolviĝon. Scienco pri embria disvolviĝo estas embriologio.[8]

La fundamenta problemo de embriologio estas en kia maniero formiĝas en ovo la strukturo de embrio. Pri ĉi tiu malnova, tamen ĉiam nova problemo ekzistas du teorioj, kiuj neniam ĉesas kontraŭbatali unu la alian. Laŭ la unua teorio, kiun oni nomas teorio de preformacio,[9] la komplikita strukturo de embrio jam ekzistas en la ovo mem, kiu komencas disvolviĝi. Oni nur ne povas vidi ĝin, ĉar ĝi estas kunvolvita. La disvolviĝo estas laŭvorte disvolviĝo de iu kaŝita strukturo. Tiu ĉi koncepto estas sufiĉe disvastigita inter kulturaj popoloj. La vortoj *development* (angl.), *développement* (fr.), *Entwicklung* (germ.), *sviluppo* (ital.), ktp. respondas al esperanta vorto dis-volviĝo. Laŭ la dua teorio, kiun oni nomas teorio epigeneza,[10] la

1) 發生。
2) 蛙。ヒキガヘル(蟾蜍)は日本語ではカヘルの一種の如く聞えるが, エスペラントでは特別に bufo といふ。
3) 細胞。
4) ran'+id'+o=オタマジヤクシ(蝌蚪)。
5) 胚子。
6) 幼蟲又は幼生。
7) 變態。
8) 發生學。
9) 前成說。
10) 後成說。

ovo, je la komenco de disvolviĝo, estas vere senstruktura, kaj la komplikita strukturo de embrio kreiĝas paŝo post paŝo dum embria kreskado.

Kiu el la du teorioj estas prava? Dum longa tempo la problemo estis tiu de papero, la naturfilozofoj klopodis decidi per helpo de pensado, sed vane. Poste venis naturhistoriistoj kun espero solvi la problemon per simpla observado, sed ilia espero ankaŭ ne efektiviĝis. Antaŭ ĉirkaŭ kvindek jaroj, pioniroj de la nova embriologio finfine trovis, ke la problemo estas per helpo de pensado aŭ observado neniam solvebla, kaj por akiri definitivan solvon oni nepre devas analizi la procezon de disvolviĝo per eksperimenta metodo.[11] La nova branĉo de embriologio, kiu utiligas eksperimenton kiel sian plej efikan rimedon de esplorado, nomiĝas eksperimenta embriologio[12] aŭ "meĥaniko de disvolviĝo".[13] Ni montros al vi ĉi sube kiel eksperimenta embriologio alproksimiĝas al la problemo, kaj kian rezultaton ĝi akiris ĝis nun.

La teorio de preformacio supozas ke la strukturo de embrio, eĉ en ĝiaj plej detalaj punktoj, estas jam determinita en ovo. La konsekvenco estas ke unu duono da ovo devas produkti nur unu duonon da ovo. Ĉu efektive tia estas la afero, oni povas decidi per helpo de eksperimento. Oni dividas ovon en du blastomerojn[14] kaj disvolvigi ilin aparte kaj vidas kiu rezultiĝas de ili. Mi nur diras ke Driesch[15] kaj aliaj esplorantoj, kiuj efektivigis tian eksperimenton, trovis ke dividitaj blastomeroj, almenaŭ en kelke da klasoj de animaloj, produktis po unu tutan individuon. En aliaj vortoj, la ovo kiu produktas unu solan individuon, produktas sub eksperimenta kondiĉo du individuojn. Sammaniere oni povas akiri kvar aŭ ok individuojn de unu sola ovo. Tio signifas ke la teorio de preformacio ne estas prava. Ekzistas ankaŭ aliaj klasoj de animaloj, kies ovo, dividite en du blastomerojn, produktas du duonembriojn,[16] tio estas vera. Sed la teorio, kiu ne taŭgas por kelkaj klasoj de animaloj, ne povas esti ĝenerala teorio de disvolviĝo.

Se la strukturo de embrio kreiĝas en ovo, do kiu organizas ĉi tiun strukturon? La famaj eksperimentoj de prof-o Spemann[17] kaj aliaj montras

11) 實驗的方法。 12) 實驗發生學。
13) 發生力學又は發生機構學。
14) 分裂細胞。
15) Hans Driesch. 發生學者にして後哲學者に轉身。
16) 半胚。
17) Hans Spemann. 有名なる發生學者にしてノーベル賞金受賞者。
18) 眼の水晶體。
19) 眼盃。

ke en disvolviĝanta ovo unu parto organizas alian parton, alivorte, donas strukturon al alia parto. Ni prenu k. e. la formadon de lenso.[18] En normala disvolviĝo unu parto de cerbo elpuŝiĝas kiel okulpokalo,[19] kaj tiu parto de ektodermo,[20] kiu estas tuŝita de ĝi, fariĝas lenso. Se oni elprenas okulpokalon kaj transplantas[21] ĝin al iu alia loko, la lenso aperas ne en normala loko, sed tie, kie sin trovas la okulpokalo. Tio montras tre klare, ke okulpokalo estas necesa por la formado de lenso. La parton, kiu organizas alian parton, oni nomas organizatoro,[22] kaj la fenomenon, kiun la organizatoro prezentas al ni, indukto.[23]

Ni scias nun ke indukto estas sufiĉe ĝenerala fenomeno en animala disvolviĝo. Sed ĉu oni povas diri, ke la problemo de disvolviĝo estas tute solvita kun la eltrovo de organizatoro kaj indukto. Tute ne. Post la eltrovo de organizatoro unu grupo da biologiistoj kaj ĥemiistoj klopodis trovi la naturon, precipe la ĥemian naturon de indukto, supozante la ekziston de indukta aŭ induktaj substancoj. La vera substanco ne estas ankoraŭ trovita, sed tiaspeca esplorado alportas al taga lumo multe da fenomenoj ĝis tiam nekonataj. Artefarita ĥemia kombinaĵo kun fenatrena kerno estas kapabla induki la formadon de medoloplato[24] kaj senviva celoidina peceto[25] povas ekveki la formadon de membro k. t. p. Alia grupo da biologiistoj iris alian vojon. Ili esploras kiamaniere reakcias la animala korpo al tia kaj alia indukta stimulo. Ili opinias ke la tiel nomata organizatoro ne organizas, sed nur ekvekas dormantan potencon de histo, kiun ĝi tuŝas, kaj la vera kaŭzo de disvolviĝo sin trovas en la reakcianta sistemo.

La konkludo estas ke animala disvolviĝo ne estas tiel simpla fenomeno kiel preformaciistoj supozis siatempe, sed multe pli komplikita. La disvolviĝo estas vera kreado de strukturo en senstruktura substrato, kaj en ĉi tiu senco la teorio epigeneza estas prava. Sed, por diri la veron, teorio de epigenezo ne estas solvo de la problemo, ĝi nur montras ke ekzistas multe da pluaj problemoj kiuj atendas nian solvon. Antaŭ ni estas longa kaj larĝa vojo, sur kiu biologiistoj kaj ĥemiistoj devas marŝi mano en mano ĉiam antaŭen por atingi la definitivan solvon de la problemo de disvolviĝo —la plej malfacila problemo de la "vivo".

20) 外胚葉。
21) 移植する。
22) 形成體。
23) 誘導。
24) 神経板。
25) 無生のセロイチン小片。

D-ro HAZIME ASADA

SINTENADO DE HOMA KORPO

KONTRAŬ

MANKO DE OKSIGENO

Ni ne povas vivi sen oksigeno eĉ minuton. Ĉiu ĉelo soife kombinas oksigenon. Tiu kiu alportas ĝin al ĉeloj estas sango, precipe hemoglobino. Ĉeloj fiksas oksigenon kaj rapide eluzas ĝin. Tio dependas de kemia ŝanĝo, sed ne estas ĉiam kompleta brulo. Ĉe nia spirado laŭ Claude Bernard speciala fermento ludas rolon. Laŭ nuna kono ĉe planto tio ŝajnas esti vera, sed ĉe ni homoj kaj varmsangaj bestoj tio aspektas pli komplikita, ne klare solvebla. Oksigeno estas ne facile difuzebla, kaj ensolviĝas en la sangplasmon nur en 0.3 volumenoprocentoj sed hemoglobino kombinas oksigenon tre forte tiel ke la sango enhavas ĝin en 18 volumenoprocentoj, se la enhavo de aeratmosfero je oksigeno estas en 21 procentoj. Se la enhavo de atmosfero je oksigeno malmultiĝas, do tiu de sango ankaŭ malmultiĝas. En la alta aeratmosfero aŭ en la aero de fatala submara boato la oksigeno pli kaj pli malmultiĝas kaj la homoj kiuj tie sin trovas mortiĝas per sufoko. Estas multaj aŭtoroj japanaj kaj fremdaj, kiuj esploris en ĉi-tiu direkto. Mi resumos raportojn de Dautrebande kaj Barach, kiuj sendepende publikis siajn artikolojn:

O en atmosfero	anoksemio	alteco de sur tero	simptomoj
16–20 %	1. grado 90–85 %	8,000–16,000	Plimultiĝo de pulsoj kaj spiradoj, spirita malkoncentrebleco, muskola malkoordinado
14– 9 %	2. grado 87–74 %	12,000–24,000	maltrankvileco, facile lacigebla, ebruosimila stato, hipoestezio.
10– 6 %	3. grado 74–33 %	24,000–35,000	senkonscio, komao, nenormala spirado, apneo, kaj en 6–8 min. sinkopo.

oksigeno 酸素
ĉelo 細胞
hemoglobino ヘモグロビン
kompleta brulo 完全燃焼
fermento 酵素
planto 植物
varmsanga besto 溫血動物
komplikita 錯綜した
difuzi 滲透する
sangplasmo 血漿
volumenoprocento 容積百分率
submara boato 潜水艦
anoksemio 酸素缺乏症
simptomo 症狀
pulso 脈搏
malkoncentrebleco 集中不能性

La gradoj de anoksemio t. e. manko de oksigeno en la sango montras la statojn de oksigenenhavo de sango kompare al la normala, kiun oni prenas por 100%. Tial kiel ekzemplo la tria grado de anoksemio 74% montras $\frac{18\times74}{100}=13.32$ volumenoprocentojn da oksigeno, kiu jam kaŭzas senkonscion al viktimoj, t. e. ne sufiĉas funkciigi la ĉelaron de cerbo. En la fatala submara boato ne plu surakviĝpova la enhavo de oksigeno pli kaj pli malmultiĝas. Ĝis ĉirkaŭ 10% oni povas pensi kaj iagrade senti, sed en la pli malmulta oksigenenhavo oni ne plu povas vivi. Ĉe mia instituto F-ino Ootuka-Takako eksperimente trovis ke la sango de kuniklo strangolita dum 1 minuto enhavis nur 6.8 volumenoprocentojn da oksigeno, kio korespondas 38% de anoksemio t. e. triagrada. La koloro de sango ŝanĝiĝas al malhelruĝa jam en 30 sekundojn post strangolado. En 2 minutoj la oksigenenhavo estas nur tiel malmulta kiel 3.3 volumenoprocentoj, kio korespondas al 17.7% de anoksemio, sed oni povus revivigi la beston remetante ĝin en plibonan kondiĉon. En 3 minutoj la oksigenenhavo estas nur en 2.0 volumenoprocentoj kio korespondas al 10.8% de anoksemio. Tiam oni ne plu povas revivigi la beston. Se oni falis en la atmosferon de pura karbona acido aŭ nitrogeno, do oni mortiĝas tuj, ĉar la ioma enhavo de oksigeno en la pulma alveolaro estos forpelata, sekve altgrada anoksemio surprizos. Ĉe veneniĝo per karboksido aŭ ciankalio ankaŭ subita morto povas okazi, se la hemoglobino sana estos malmultiĝanta, ĉar la nomitaj venenoj kombiniĝas kun hemoglobino kelkcent fojojn pli forte ol la oksigeno kaj forpelas la lastan. Tiam la subiteco de la morto dependas de la invadmaniero de veneno. Por konkeri altan aeratmosferon, fatalon de submarboata akcidento kaj hemoglobinveneniĝo kaj diversajn sufokiĝojn ni devas eltrovi pli utilan kaj pli simplan metodon de aplikado de oksigeno. Vere nenia vivo animala sen oksigeno!

malkoordinado 整調不能
ebruo 象牙
hipoestezio 感覺鈍麻
senkonscio 無意識
komao 昏睡
apneo 呼吸不利

sinkopo 失神
surakviĝpova 浮揚可能の
kuniklo 家兎
strangolita 絞搾された
karbona acido 炭素
nitrogeno 窒素

pulma alveolaro 肺胞群
veneniĝo 中毒
karboksido 炭酸
ciankalio 青酸加里

須々木　要

日本の同志諸兄姉へ

米國テキサス州オレンヂ市にて

大正 14 年に學校を飛び出してから，丁度就職難といふ奴にひつかかつてしまつて，仕方なしに英國へ一寸散歩旁々行く積りで同年 4 月末に横濱から諏訪丸とか云ふ船の特別三等に乗つて英京ロンドンに向つたところ，偶然からアメリカのテキサスに於ける就職口が決つて，この船には門司でおさらばをして，180 度方向轉換をしてアメリカに吹飛んでしまつてからもう 13 年になる。

學校時代に東京で皆様のお世話になつて，Aĉulo 振りを發揮してゐたのが，こゝでも又々例の癖が出てしまつて，結局こんな Texas の平野の中で愈々國威を發揚してゐる。それで別に日本が戀しくなつたのでないが，13 年振りの小生の年賀狀の代りとして本文を書いて，廣告としてでもいゝから R.O. にのせてもらつて，僕の知つてゐる限りの同志諸兄姉及び未知の先輩や同志に捧げる。

1926年に小坂狷二氏がこゝへ訪ねて來て下すつた。但し小坂先生，こんな田舎で，流感にかかつてドクトル・ダメロンなる駄目な醫者にかかり，一週間病院行き。それから，數年前には鐵道省の井上萬壽藏氏が來訪された。その外，日本の役人，軍人，留學生，在外研究員，視察者とか云ふ有象無象は盛に來るが，これは Esperanto に關係がないから言及しないことにする。(彼等の赤毛布振りや悪口を云つてたら，全く際限がないから。)米國，ことに，こんな南部ではエスペラントの事を知つてる奴はない。始めは大いに宣傳に努めるつもりだつたが，結局，アメリカ人といふ人種は濟度し難いことが分つたのでやめてしまつた。勿論英語むしろ米語は奴等も話す。僕も仕方なしに米語を毎日話してゐる。

1926 年に New York へ行つてその歸りに Chicago で小坂氏に一寸會ひ(その後小坂氏はヨーロッパに行かれた筈)，それからそのつぎに New York へ行つたのは 1929 年だつたと思ふ。丁度同地で全米エス大會があつてひつぱり出されて久しぶりでエス語を話して見た。妙なことには通じるから不思議だつたが，やはり米語の方が分りがよかつたと思ふ。1929 年には一寸日本へ歸つた。そして又歸米以來俊寛をきめこんでゐるので何時になつたら櫻の咲く國へ歸るか知れたものではない。

そのうちに Scherer といふ男が日本へ行つた由を R.O. 誌上で見た。そしたら 2 年程前に Scherer 先生偶然母親同伴僕のところへ訪ねて來た。例の Ruliganta hejmo 即ちアメリカで云ふ house-tailer に乗つて來た。(僕に云はすと蝸牛と云ひ度い位だが)。これは小型の箱型の家を自動車でひつぱつて行くもので，少くとも家賃だけは不用だらう。詳細の知りたい方は最近出た Sinclair Lewis の小說でも讀まれたい。目下アメリカで大流行。昨年秋に又 Scherer 君が母親と同行ヨーロッパからの歸り途に立寄つて一泊して行つた。Scherer 君は學校，敎會，その他で講演をして同時にエスペラントの宣傳もしてゐる。僕の知つてゐる限りでは同氏がアメリカで Esperanto で食つてゐる唯一の人間だ。同氏はことに日本の話を非常に多くしてゐるので實に日本の爲

めには大いに働いてゐる。同氏の母堂の話ではいゝ加減でいゝ仕事でも見付けて(ことに Los Angeles で)同氏にも落着いてもらひ度いとのことだし,同氏も出來れば羅府の Japan Tourist Bureau あたりの宣傳員にでも使用してもらへないかとの希望だ。鐵道省觀光局に同志諸兄から願つて同氏の就職口の御斡旋は願へませんか。少くとも英語の下手な日本の鐵道省の役人の古手を置いておくのよりは能率が上ると考へるのだが。それとも郵船か商船あたりで同氏を雇つてやる考へはないのか知ら。

同氏の講演には例の Leica 寫眞の幻燈が附物だが,こゝで一寸秘密を打明けると,岡本氏,菊澤氏など何百遍アメリカ人の前で美少年顔をさらしたものだか。但し Scherer 君はたゞ「有名なる日本の Esp-isto」としか云はぬから御安心あつて然るべし。

昨年の春 Texas の San Antonio で Esperanto Asocio de Texas といふものの發會式があつて,僕も出かけて行つた。これはもと Kansas 州の Topeka にゐた牧師の Fazel 師が同市に移轉して始めやうとしたもので,とにかく約50人ばかり集つて發會式見たいなものを持つた。但しエス語の話せるのは,Fazel 師と Plampin といふ男と僕だけだつたから笑止なものだ。僕もエス語と米語で一席しやべらされて擧句の果,第二副會頭とかに祭り上げられた。この會は名の通り EAT で大いに食つたものだ。

それから昨年夏ワシントンで EANA 書記長 Leahy 老その他に會つたが,これも米語で主として話し合ひ。但し同氏その他それから Scherer 君も大いに磯部孃の事をほめてゐた。お傳へを願ふ。僕は同孃には不幸,面會の光榮を持たぬから。

以上が序言でこれから本論に入る。實は昨年六月に F. A. Post なる人からエス語の手紙で 1936 年六月號の Revuo Orienta (第二百號三十周年記念特輯號)で自分の本名 (Postnikov) を見たが,内容が分らぬからその論文を Esp. 又は英譯して異れとの依頼狀。この Post なる人は僕にとつては全然未知の人なので早速聞き合せたところ,偶然にも浦鹽で二葉亭に Esperanto を敎へた Postnikov 氏なることが判明,イヤハヤ驚き入つた始末。同氏は Arkansas 州首府 Little Rock 市の近郊に住んでゐる(宛名は F. A. Postnikov, Espero, Box 447, Rte #5, Little Rock, Arkansas, U.S.A.)

僕としては Postnikov は全然歴史上の人物としか記憶してゐないので,全くこの偶然に非常に驚いて,とにかく藤間常太郎氏の論文を英譯して(藤間君,無斷英譯の件御許しを乞ふ)最近送つた。英譯した理由は目下 Esp. を忘れてしまつたからでもある。そして目下井上一氏の同誌所載の論文を今度はエス譯中(井上氏にもお許しを願ふ)。これも近いうちに送る筈だ。Little Rock はこゝから約 500 哩もあるので一寸出掛けるわけにはゆかないが,今年の春か夏には一寸訪問して見たいと思つてゐる。その時には訪問記を R.O. 誌に出し度いと思つてゐる。Postnikov から來た僕宛の手紙を少し次に拔萃する。

...kâj mi povas aldoni ke antaŭ mi vizitis Profesoron Hasegava en Tokio, mi gastigis lin en mia domo en Vladivostoko kaj li ĉeestis ĉe unu el kunvenoj de nia esperanta asocio en Vladivostoko.

Li (Prof. Hasegava) ŝatis rusan literaturon kaj bone skribis en rusa lingvo. Kvankam Japana-Rusa Milito interrompis niajn rilatojn kaj interkorespondadon, ĝi ne povis interrompi nian amikecon. Tial, kiam mi elmigris Rusujon kaj lokiĝis en Berkelejo, Kalifornio, li plezure surprizis min per sendo de japana-esperanta lernolibro kun amika surskribo per lia propra mano en rusa lingvo...

これで往年の Aĉulo より皆様への御挨拶とする。 (1. 13. 1938 誌)

デン・ハーグの海岸

池　川　清

デン・ハーグのひと時

この池川式歐米漫遊も，追々と Esperantujo の妙境に向ひつゝあります。先月號ではベルギーを立つて，これからいよいよ Esperantujo の Nederlando に汽車が走つてゐるところです。

オランダはヨーロッパの Esperantujo だ。この國は Cseh-metodo の總本山のあるところで有名である。チェ敎授法のことは諸君の方がよく御存知でせう。僕は，日本で一番熱心なチェ敎授法の支持者である大阪の兒島壯一君から聞いたことがあるだけである。Den Hago へついたら早速 S-ro Cseh を訪問しようといふわけである。

ベルギイとオランダの國境では時計を20分おくらせる。こんなことは日本にゐては絕對に經驗しないことであるが，ヨーロッパでは度々出逢ふことである。

Holando にはいると見るものは一變する。景色も風俗も何もかもだ。この國は豐かで，百姓が土地の耕作に献身的であることは日本の田舍によく似てゐる。豫想を裏切つてオランダ名物の風車が見えない。日本で見たオランダの寫眞は，外國からの客引きのための輸出むきの寫眞だつたのだ。

×　　×　　×

汽車の中でタバコを吸つてゐると巡査が窓の外から盛んにこちらを向いて合圖をしてゐる。何をしてゐるのかと私は目をパチパチしてゐると，隣席の sinjoro が僕にタバコを捨てよといふ。成程赤毛布だ。外國ではタバコを吸ふことの出來る vagono は僅かしかないし，そのことが書いてある。おかげでその sinjoro と intima になつて，途中の驛で停車中に foti してもらつたり色々と世間話をしておもしろく Deultago までやつて來ることが出來た。禍を轉じて福となすとはこのことであろう。Japan のことは Nippon といふのだと說明すると，"Yes, I know well." といふ。何を云ひ出すのかと思つてゐると，しばらく考へたあげく Nippon Yu en Kaisha といひ出す。人を馬鹿にするなよ。俺は Nippon といふ國名を說明してゐるのに N.Y.K. みたいな一商事會社の名前をいつてくれたのでは俺の虫がおさまらぬ。嗚呼！帝國の國威も一商事會社の名前によつて，ようやくその名を天下になしてゐるのかと思ふとなさけなくなる。又その人の曰くに，何故に日本の varoj は malkara なのかといふ。そしてつけ加へてあんな安物しか作らないのは何故かとたづねる。俺も答へに躊躇した。あんな cheaper goods とは餘りにひどい。しかし，事實はそうである。日本商品で外國に輸出されてゐるものは日本內地ではスラムでさへも見

寫眞向つて右端 Inĝ. Isbrücker，その隣り筆者（ウィンの停車場で）

られない様な悪い品が海外の市場に乘り出してゐるのだ。日本の爲政者も商工業者も今一歩日本の貿易百年の計を樹立してくれ。商工省は何をしてゐるかとどなりたくなる程海外の日本商品は下等品だ。同胞は涙なくして見られない程だ。ベルギーも日本の biciklo は輸入禁止だ。とにかく，こゝまで來れば，いくら安く商品を造つても競爭にならない。陸にあげてくれないのでは問題はない。

× × ×

午後 4 時 Den Hago 着。Jarlibro の S-ro Cseh の住所を示したが，最初の返答はわからない。その次に當つた sinjoro は人相もよく英語もうまかつた。その人から電車の番號と下車場を聞いて電車に乘る。運轉手は親切で，すつかり安心した。ところが妙なことに乘務員は運轉手一人きりで車掌がゐない。そのため，運轉手は停車するごとに，客が乘つたかどうか確かめるために背後をふりかへつて見なければならないから，勞働過剩だ。こんなのは全世界中どこでも見たことがない。

やつとのことで S-ro Cseh の宅を見つけて內に入る。S-ro Cseh はいかにもやり手らしく見へる。應接もうまいものだ。氣に入らぬ様なことは云はないで盛んに Praktiko の話をする。生憎小生はまだ Praktiko をよんだことがないが調子をあはせてほめておいた。

一二時間の後，僕とチェ氏は，UEA の副會長 Inĝ. Isbrücker を訪ねて，夕食を御馳走になつた。彼は vegetarano だが私は生れて初めて野菜ばかりの料理を食つたわけで，腹の虫はさぞかしビックリしたであらう。およそ僕には菜食主義とか禁酒とか禁煙とかいふ La Anti-ismo はめんどうでたまらないが何んでも食ひ且つ談んずるといふ主義は仲々都合のよいものである。どこへ行つても不自由をせぬ。S-ro Isbrücker はおちついた眞の sinjoro だ。Esp. もうまい。御馳走もうまい。今日は歐洲の地へ來て一番樂しいひと時をもつたと感謝したい位だ。吾々の話の中には日本の有名な Esp-isto は大低並べられた程 Isbrücker は日本通だつた。近くは S-ro Asada Hazime が Doktorotitolo をもらつたのも Den Hago の大學だ。

夕食後チェ氏と海岸を散歩した。夕方といつてもまだ太陽は輝やいてゐる。明るい。その海岸は散策道も完備してゐる上に景色が美しい。

海臨の Teo-trinkejo で坐つた私とチェ氏とはもう知己の如く色々とおもしろい話もする。Amo や夫婦生活の話も出る。仲々話せる紳士だ。Cseh の話で私に面白かつた點を noti しておいたから日記から書き拔いておく。この記事がよく理解出來れば，今日の世界の大勢もつかめる。大きな話しだが，ほんとうなんだ。

× × ×

1. Eŭropo の文化國はイギリス，ドイ

ツ，フランス，スエーデン，オランダの順序だ。これは歴史があるとか云ふのではなく教育の普及程度によつての順序だ。諸君は恐らく，スエーデン，オランダの地位をかくまで高く評價してゐなかつたであらう。しかし私に云はしむれば，社會施設の最も擴充してゐるのは Svedujo である。イギリスもドイツもまだまだ金のかけ方が足りない。Svedujo のことは後日書く機會があるからその節にのこすが，スエーデンが一番社會設施が發達してゐるといふことは私は日本からマルセーユにつくまでの船の中でもきいたし，ベルギーでもきいたし，今また Cseh からもきくところだ。

2. オランダには花柳病と肺病はないといふことである。Higieno が發達してゐる上に國民の保健思想が向上してゐるから，國民保健では世界的だとのことである。

3. 東洋にオランダの植民地が澤山あるが，これが最近の日本の發達によつておびやかされてゐる爲め，近時オランダの敵は日本だとまで言はれてゐると Cseh は告白した。こゝに一言ことわつておきたいことは Cseh はオランダ人ではなく，ハンガリー人である。彼の話はいつも中庸であることは私は彼との會話のうちに感じた。オランダが如何に對日政策に腐心してゐるかは諸君は間もなく露骨に知ることと想像する。

4. オランダには軍備はない。オランダ人にいはせるとオランダは軍事國家ではない。だからすべてのことに積極性が缺けてゐる。既に得た植民地を搾取することによつてオランダ人は一般に相當高級な生活をしてゐる。オランダには極貧者がすくないのは旅人にも分る。

5. 教育は非常に充實してゐる。特に弱小國であるだけに外交性にとみ，外國語も英，佛，獨は中學生なら話す。

このことは眞實である。私が汽車の中で見た女學生も英語と佛語の本を持つてゐるし市電の運轉手も英語を話した。Teo-trinkejo の knabino も佛語を話す。先づ餘り敎育が高いと思はれないこれらの人々さへも外國語は自由にあやつる。

6. オランダ人はドイツがきらいだといふ。とにかく徹底的に反獨思想が強いといふ。ドイツから Esp. が追放されてから急にオランダに Esp-movado が progresi したのはおもしろいではないか。

7. 市電の運轉手は自分の話せる外國語の Insigno をつけることになつてゐたのでドイツ語を話す運轉手がドイツ語の Insigno をつけてゐたので，Esp. を話す運轉手も Verda Insigno をつけ出したが，しまひにどちらもつけてはいけないことになつてしまつたといふ。何故か理由をきいておいたが忘れてしまつた。

8. オランダは今物價が高くて不景氣のどん底だと Cseh はこぼしてゐた。libroj がオランダで餘り賣れないのだらう。

× × ×

Teo-trinkejo で Cseh との話はつきない程 riĉa なものであつたが，私は今晩中に Amsterdam まで行つておかねば，あとがゆつくり出來ないので，殘念乍ら 7 時すぎ Teotrinkejo を出る。市電の乘り場に立派な支那料理屋があつた。どうも支那料理屋はどこにでもあるが，日本料理屋はすくない。日本內地でさへも日本料理よりも西洋料理の方が幅をきかせてゐるんだもの，おかしいね。

× × ×

市電にのると車掌がゐる。車掌のゐるのとゐないのと二種の市電があるらしい。その車掌さんに私は esp. で "Donu al mi bileton ĝis stacidomo." といふと Esp. で話し出した。おやおやこの先生仲

エスペラントかイギリス語か

國際語に關する世界の答へ

ニュゥヨォクの新歷史協會 (The New History Society) から，最近，國際語に關する，非常に興味深い報告を送つて來た。

これによると，同協會では，さきに種々な問題について，各國のひとびとから，回答を求めたが，そのうちに，つぎの一項目があつた。

貴下は，國際補助語が，自國語と並んで學校で敎へられ，また實用されることに贊成されますか。もし贊成されるならば，それはエスペラントですか，それとも，いづれかの，存在してゐる言語の一つですか。

これに對して與へられた答への統計は，つぎのとほりである。

	回答數	エスペラント	イギリス語	その他*
合衆國	526	205	167	154
カナダ	166	81	41	44
南，中米，メキシコ，キュゥバ，西印度	283	94	77	112
ヨォロッパ	1549	556	298	695
アジア	413	61	171	181
アフリカ	157	56	60	41
濠洲	79	36	20	23
ニュゥジィランド	35	18	8	9
	3208	1107	842	1259

*「その他」は，回答なきもの，エスペラント，イギリス語以外のものをあはせた數。

々うまい。御褒美に驛まで來たら日本のエハガキをあげようといふとついて來たから驛の構內で二十枚ほどやつてしまつた。

Mi vidis esperantisto-konduktoron en tramo kaj li petis al mi sendi ilustritan japanan poŝtkarton, sed bedaŭre mi ne scias lian adreson. Kaj ĝis nun mi aŭdis nenion de li. Kiu estis la konduktoro?

世界を旅してゐると，かういつた epizodo がころがつてゐる。

プラットホームに出て汽車をまつてゐる間も S-ro Cseh は弟を見送る樣に色々と云つてくれる。うれしいな。Esp. の "親類巡ぐり" とはよく云つたものだ。林好美君には會つたことがないが，名言だ。

薄暗い構內にボツボツと汽車が滑り込んでくる。Cseh も車掌君も Cseh の Sekretario をしてゐる germano の Espisto も三人で私をのせてくれる。窓から danksaluto をして，いつまた會へるか。私も知らない。

"Oh, ĝis la revido! Mi kore dankas por viaj koraj gvidoj en Dan Hago. Mi ne forgesas tion, S-ro Cseh!" といひ殘して汽車は走つて行く。

上記の結果について，報告書には，つぎのやうな「說明」が加へてある。

合　衆　國

合衆國からよせられた回答中「その他」の欄に擧げられた154票のうちにはフランス語，ギリシャ語，ラテン語，ドイツ語，スペイン語，ヘブライ語，簡易英語，基礎英語，イドなどを推したものが若干あつた。「エスペラントは單調すぎはしないか」，「この問題については意見なし」，「無關心」，「不必要」，「論評するほどには，この問題に關知せず」，「あるがままの言語を可とす」などと述べて，この問題について關心のないことを示した人人もあつた。少數の人たちは，單に「否」と答へた。他には，「それは觀念論的である」，「自分は，他の諸國語を知りたい」，「自分は，各人が自己の欲する言語を自由に學び語るべきであると信じる」，「ラテン語その他の語根を含む言語」，「學生が選ぶだけの補助語」などがあつた。その他少數が，萬國補助語は現存する國語のうちの一つであるべきだと答へてゐる。

カ　ナ　ダ

カナダの「その他」44票のうちには，たとへば，萬國補助語は，フランス語，ロシア語，「標音文字をもつてする萬國記號言語」，「天國の言葉たるゲェル語」であるべきだと述べるものが少數ある。ここにもまた「自分は決定する資格なし」，「どちらか斷言できない」，「回答の用意なし」「不賛成」など答へてゐるものが發見される。最後に，單に「否」といふ反對者が2名ある。

南，中アメリカ，メキシコ，キュゥバ，西印度諸島

ラテンアメリカの「その他」は112票あるが，ここには，ギリシャ語，フランス語，スペイン語，イタリィ語，ラテン語，などに投票したもの少數が發見される。一般的な論評は，ラテンアメリカでは，非常に少かつた。ある人は「未定」と云ひ，ある人は「新言語」と答へ，單に「否」と答へた人は，非常に多數あつたが全然答へなかつた人の數は非常に大きかつた。

ヨ　ォ　ロ　ッ　パ

ヨォロッパの回答中695票は，「その他」のところにはいつてゐる。それらの數のうちの小數のものは，イタリィ語，フランス語，ラテン語，ドイツ語，スペイン語，トルコ語，ヘブライ語，ロシア語，ギリシャ語，ラトヴィア語，リトワニア語，スロヴェニア語，ウェルス語，基礎英語，簡易英語，イドなどに投票した。ここでは，例へば，「論評の資格なし」，「各國全部で賛成する言語」，「二三の大國語」，「採用

されるやうになる言語ならばどれでも」,「どちらか知らず」,「人造語を信ぜず」,「選ばず」,「まつたくの新言語」,「非實用的」などと述べたものがある。ここにも,單に「否」と答へたものが少數あつた。フランスの回答 177 のうち 103 がエスペラントに投票してゐることを注意しておくことも興味があらう。

ア ジ ア

アジアでは,表が覆つた。ここでは,イギリス語がエスペラントを追ひこしてゐる。日本および支那では極めて僅かな回答者しか投票しなかつた。「その他」のうちには,國際補助語は,フランス語,イタリィ語,パリ語,ヒンドスタニ語,ラテン語,サンスクリト,基礎英語などであることを望むもの,「現在する言語」の一つに滿足するものなどの散票である。論評は,上述の諸大陸のものと同一線上を走つてゐる。例へば,ある人は,「意見を述べること不可能」と云ひ,ある人は「この問題には意見を述べず」と言つてゐる。ここにもまた,少數の「否」がある。フィリピン諸島では,實質上全部が,萬國補助語としてイギリス語に投票した。二三の人が,自分は中立であると述べてゐる。

ア フ リ カ

アフリカでもまた,イギリス語が4票の差をもつてエスペラントをおひこしてゐる。他の言語として,スペイン語,フランス語,イド,イタリィ語,簡易英語,基礎英語,あるひは「現在語の一つ」などであつた。一人は,「これが決定は敎育界の權威者に任せるべきだ」と述べ,もう一人は中立であつた。

オォストラリヤ

オォストラリアの回答者はエスペラントの肩をもつてゐるが,「その他」のうちへ入れた 23 票のうちには,簡易英語,基礎英語,フランス語,ヘブライ語などを採用しようとしてゐるものが少數ある。ここでは,一二の人が,自分の意見を述べることができないと答へた他には,論評らしいものがない。

ニュウジィランド

ニュウジィランドから得た答は少かつたが,それでも,35 人のうち,18 人はエスペラントへ投票した。他の言語を擧げたものには,ラテン語,簡易英語,あるひは850語の基礎英語などであつた。論評には「不定」,「答へず」,「その道の人が決定すること」などがあつた。

時事文研究

STUDO PRI LA TRADUKO DE ĴURNALARTIKOLOJ

ŜOKO KONTRAŬ LA MONDO HITLER PROKLAMAS REKONON AL MANĈOŬKŬO

果然世界を衝擊の大演說 ドイツ滿洲國を承認 ヒトラー總統聲明す

Speciale, BERLIN, februaro 20: — Regnogvidanto Hitler en sia parlamenta parolado en la 20-a emfaze laŭdis Nazi-partion pro ĝia granda kontribuo al la regno kaj neiis la famojn pri la reorganiza problemo de la regnodefenda armeo, dirante:

La germana armeo estas armeo de la nova Nazio. Germanujo nun bezonas pliampleksigi sian armadon en mallonga tempo, kaj tial oni komencis la 4-an de februaro la pliampleksigon.

La parolado de la regnogvidanto nun transiris al la diplomatiaj demandoj, kaj per tio klariĝis jenaj gravaj punktoj:

1. Germanujo ĉiam tenas sin neŭtrale ne miksante sin en internaciajn konfliktojn, dum ili restas seninteresaj al la regno. 2. Germanujo postulas koloniojn. Kaj tial ĝi neniam revenos al la Ligo de Nacioj, kiu forrabis ĝiajn koloniojn. 3. Germanujo rekonas Manĉoŭkŭon. 4. Koncerne la japan-ĉinan konflikton Germanujo donas al Japanujo sian moralan subtenon. 5. Germanujo plifirmigos la kontraŭkominternan aliniĝon inter

【ベルリン特電二十日發】ヒトラー總統は二十日の國會演說において先づナチス黨の今日迄の業績を謳歌したる後過般の國防軍改組問題に關する諸種の流言を否定し

ドイツの軍部は新しいナチスの軍部である、ドイツは短時間にその軍備を擴大する必要がある故に二月四日からその軍備擴張に着手してゐるのである

と述べた、ヒトラー總統は次いで外交問題につき

一、ドイツは自國に利害關係なき限り國際紛爭に關與せず常に中立を守つてゐる。一、ドイツは

植民地を要求する、故にドイツより植民地を奪つた國際聯盟に斷じて復歸せず。一、滿洲國を承認する。一、日支紛爭に關しては日本に精神的援助を與へる。一、日獨伊防共協定を一層强化してソ聯に對抗する。

等の重要諸點を明かにし更に英國がドイツの內政に關與するが如き態度を攻擊して英國の反省を求め獨波接近、獨墺關係緊密化を强調した。右ヒトラー總統の演說はソ聯攻擊のみならず對英强硬外交を明かにした點が最も注目されこれに對する英國の態度が歐洲各國の關心を集めてゐる。

(東京朝日)

Japanujo, Germanujo, kaj Italujo kaj kontraŭstaros Sovetunion.

La regnogvidanto esprimis sian malkontenton kontraŭ la sintenado de Anglujo, kiu inklinas trudi sin en hejmajn aferojn de Germanujo, kaj atend's ĝian konsideron en tiu rilato. Li menciis kun akcento la proksimiĝon de la regno kaj Polujo kaj plisolidarigon de la interrilato kun Aŭstrujo. El la parolado vekis plej vastan antenton la punkto, ke regnogvidanto Hitler ne nur atakis Sovetujon, sed li ankaŭ montris klare, ke li estas necedema en la diplomatiaj rilatoj kun Anglujo, kaj movoj de Anglujo koncerne tiun punkton koncentrigas al si la ĝeneralan intereson de la eŭropaj landoj. *Tokyo Asahi*

註 ŝoko「衝擊」。proklami「宣布す」。rekono「承認」。regnogvidanto「總統」。parlamenta parolado「議會演說」。emfaze「强調して」。Nazi-partio「ナチス黨」。kontribuo「寄與」。nei「否定す」。famo「流言」。reorganiza problemo「改組問題」。regnodefenda armeo「國防軍」。pliampleksigi「擴張する」。armado「軍備」。diplomatiaj demandoj「外交問題」。klariĝi「明かになる」。miksi sin en「關與する」。konflikto「紛爭」。sen-interesa「利害關係のない」。kolonio「植民地」。Ligo de Nacioj「國際聯盟」。morala subteno「精神的援助」。plifirmigi「强化する」。kontraŭkominterna alliniigo「防共協定」。sintenado「態度」。inklini「傾向のある」。hejmaj aferoj「內政」。konsidero「考慮」。kun akcento「强調して」。plisolidarigo「緊密化」。necedema「强硬の」。movoj「動向」。koncentrigi「集中さす」。

文化工作を重視し日支相互の理解促進三相所信を披瀝

十四日の貴族院豫算總會は一旦休憩の後午後一時四十三分再開。

加藤政之助氏（同成）

KULTURAJ ARANĜOJ GRAVAS - AKCELI INTERKOMPRENON JAPAN-ĈINAN TRI MINISTROJ ELDIRAS SIAJN OPINIOJN

La ĝenerala kunveno de la domo de la nobeloj por la budĝeto en la 14-a havis ripozon kaj ree malfermiĝis je 43 minutoj de la 1-a posttagmeze.

S-ro Masanosuke Kato, Dooseikai: La registaro ofte deklaras, ke Japanujo ne havas ambicion pri teritorio. Ni vidas, ke la nova reĝimo estas sur la vojo de formiĝo, mi tamen opinias ke nova unueca reĝimo ne realiĝos, ĝis ni plensufokos la Ŝan-reĝimon. Mi demandas, kiel nun statas la komenco de la japan-ĉina ekonomia kunlaboro. Mi opinias, ke necesas gvidi la ĉinan popolon por restarigi konfuciismon en ĝia lando, kio estas ebla. Por realigi tion, mi opinias, estas necese starigi en la 18 provincoj de Ĉinujo organojn, kiuj helpos al rekonstruado de la kulturo.

S-ro Hirota, ministro por la eksteraj aferoj: Por ke nova reĝimo efektiviĝu estas bezonata sufice longa tempo, kaj necesas kulturaj aranĝoj paralele kun la milita agado. Kaj ni volas laŭeble klopodi en interkonsento de la du nacioj por la komuna prospero en la entreprenoj de fervojoj, minejoj, ktp. ĝis nova reĝimo formiĝos. Ni volas starigi koncernajn organojn por la rekonstruo de la kulturo kaj ankaŭ por la japan-ĉina ekonomia disvolviĝo. La nova reĝimo starigita en Pekino prenas politikon de la rekonstruo de la kulturo. Pri kulturaj entreprenoj por Ĉinujo la registaro estas nun en konsidero.

Markizo Kido, ministro por la publika instruado: La nuna milita regiono estas malnova kultura tereno kaj estas tre necese konsideri pri kulturaj aranĝoj por tiu regiono. Ni jam antaŭe sendis tien specialistojn. Ni intencas restigi ankaŭ en la estonto kompetentajn specialistojn tie. Mi opinias, ke por la japan-ĉina kunlaboro estas necese interŝanĝi studantojn aŭ akceli reciprokan komprenon pri ambaŭ kulturoj. Por tiu celo klopodoj de diversaj institucioj estas bezonataj, kaj tial ni volas kunlabori kun ili, tuj kiam la plano estos preta.

Princo Konoe, ĉefministro: Kultura agado

現政府はしばしば支那に對し領土慾は無いと聲明せられてゐる、目下新政權は成立しつゝある樣だが蔣政權の呼吸を止める迄やらねば統一ある新政權は成立せぬと思ふ、日支經濟提携の端緒は現在如何なる狀態であるか、私は支那の民衆を指導して支那に儒教の復興を計る必要があり且つそれは可能と思ふ、之を實行するについては支那十八省に文化復興の援助をする機關を設ける必要があると思ふ。

廣田外相　新政權が成立するには相當の年月を要し軍事行動と相俟つて文化對策を必要とする、又新政權成立迄の間兩國間に諒解のつく限り鐵道、鑛山等に共存共榮の實を擧げ得るやう努力したい、日支間の文化復興についてはそれぞれ機關を設け、日支經濟の提携にも組織ある經濟開發の基礎をつくりたい、儒教を復興することは必要である、北京に成立した新政權は儒教復興の政策を採つて居る、又對支文化事業も政府としては研究中である。

木戸文相　今回の戰爭地域は古來の文化地域で文化對策を施すことは極めて必要である、先般事

門家を派遣したが今後も相當の專門家を彼地に駐在させる考へである、日支提携のためには學者の交換又は相互に文化の理解を進めることが必要と思ふ、このため諸團體の努力も必要なので計畫樹立次第提携してやつて行きたいと思つて居る。

近衛首相 支那に對する文化工作は極めて必要である、今後蔣政權に對しては武力を以て解決を計ると共に一面誤れる政策により指導されてゐる支那民衆を啓蒙する必要ありと思ふ。（東京朝日）

kontraŭ Ĉinujo estas tre necesa. Dum ni klopodas doni finon al la konflikto per forto kontraŭ la Ŝan-reĝimo, ni devas klerigi la ĉinan popolon, kiu estas gvidata per erara politiko. *Tokyo Asahi*

註 arranĝo「工作」。akceli「促進する」。ĝenerala kunveno「總會」。la domo de la nobeloj「貴族院」。budĝeto「豫算」。ripozo「休憩」。deklari「聲明する」。ambicio「野心」。teritorio「領土」。unueca「統一の」。reĝimo「政權」。plensufoki「息の根をとめる」。stati「狀態である」。ekonomia kunlaboro「經濟的協力」。restarigi「復興さす」。konfuciismo「儒教」。realigi「實現さす」。rekonstruado「再建」。ministro por la eksteraj aferoj「外相」。efektiviĝi「實現する」。paralele「併行して」。milita agado「軍事行動」。interkonsento「相互諒解」。komuna prospero「共榮」。entrepreno「企業」。fervojo「鐵道」。minejo「鑛山」。formiĝi「成立する」。koncerna「關係の」。sistema「系統的の」。disvolviĝo「發展」。Pekino「北京」。en konsidero「考慮中」。markizo「侯爵」。ministro por la publika instruado「文相」。milita regiono「戰爭地域」。kultura tereno「文化の領域」。specialisto「專門家」。restigi「駐在させる」。kompetenta「權能ある」。studanto「學者」。institucio「團體」。ĉefministro「首相」。klerigi「啓發する」。

新政府の農村救濟

【北京二十六日發同盟】中國臨時政府は北支災害地區の農民救濟のため過般來各地方に調査員を派遣し實地調査せしめた結果災害狀況も略判明したので愈々近く實行機關として行政委員會賑恤部に農賑事務處を設置し專任の事務處長を任命して積極的な農民救濟に着手することゝなつた。

（東京朝日）

LA NOVA REĜIMO SAVAS VILAĜOJN

Domei. PEKINO. 26 februaro:—La Ĉina Provizora Registaro sendadis esplorantojn al ĉiuj distriktoj por savi la loĝantojn de la akcidenta regiono en la Norda Ĉinujo. Kaj ricevinte kiel rezultaton de la esplorado sufiĉe klaran vidon sur la stato de la domaĝo, oni decidis starigi en la Sekcio de Savado de la Administra Komitato Oficejon por Savo de la Terkulturistoj kiel plenuman organon por la savado. Oni nomos ekskluzivan direktoron por ĝi kaj komencos aktivan savadon de la suferantaj terkulturistoj. *Tokyo Asahi*

註 provizora registaro「臨時政府」。esploranto「調査員」。distrikto「地方」。akcidenta「災害の」。rezultato「結果」。vido「視界」。domaĝo「損害」。savado「救濟」。administra komitato「行政委員會」。plenuma organo「實行機關」。ekskluziva「專任の」。aktiva「積極的の」。

伊藤己酉三

一つとして……ないものはない

〈和文エス譯講評・2〉

今回の問題は左程難しいものとは思はなかつたが，殊に A の方には可成り頭を悩まされた様で良く出來たものは殆んどなかつた。B の方は比較的容易であつたので申分ない出來の方もあつた。又結局原文と同じ意味にはなるが，忠實に譯したと言はれない譯文が多かつたが，前月號で述べた通り，單に同じ結論に達するだけでは完全な譯とは言はれないので，今後充分練習されることを期待する。

問題 A. エスペラントに反對の意見は一つとして反駁し去られないものはない。

本題の主眼は「一つとして……ないものはない」である。この文を説明すると「數多くあるエスペラントに反對意見はその中の何れをとつてみても一つとして反駁し去られないものはない」となる。從つて Neniu el la opinioj ... estas ne ... の形がピッタリする。大部分の方々は Neniu opinio ... estas ... 又は Ĉiu opinio ... estas ... とされたが，何れも同樣の意見にはなるけれども，原文から受ける感じとは異るのである。「反對の意見」は opinio kontraŭ Esperanto, opinio kontraŭa al Esperanto, 又は kontraŭopinio pri Esperanto とすればよい。「反駁する」は refuti で「反駁し去る」は forrefuti 或は refute forfrakasi (forbati) とでもすればよい。

次に答案を見ると kontraŭa opinio por Esperanto 又は kontraŭopinio por Esperanto とあるのが數例あるが，kontraŭ が「……に反對の」の意味であるのに對して，por は「……に味方の」として用ひられる。例へば Mi staras por li.「私は彼の味方をする」，Mi ne scias, ĉu lia opinio estas por aŭ kontraŭ la plano.「彼の意見がその計劃に贊成か反對か私は知らない」の用法である。從つて此處では (kontraŭ)opinio kontraŭ (pri) Esperanto とすべきである。又 forrefutata が forrefutebla より多いが，本題では「反駁し去られない」は「反駁し去り得ない」の意味に解するのが妥當であるから forrefutebla の方がよい。

譯例

1. Neniu opinio kontraŭ Esperanto ne estas refutata.

(*Maeda Teiĵi*)

2. Neniu kontraŭ-opinio por Esperanto estas nerefutiĝebla. (野原信子)

3. Ekzistas nenia opinio, kiu kontraŭstaras esperanton kaj kiun ni ne povas refuti perfekte. (新庄强)

1 は文そのものは誤りがないが，refutata とした點は不充分である。

2 は —iĝebla が誤りである。前にも屢々述べた通り -ebl- は受身を表するのであるから，必ず他動詞に從はなければならないのに -iĝ- は他動詞をも自動詞とするのであるから，

-iĝebla といふ結合はあり得ない。尚 refutiebla とした方があつたが，原則として接尾字は語根と直接結合するのである。 dormoĉambro の樣に語根と語根の間に母音を挾むことは屢々あるが，之は子音が續いては發音に不自由な爲であり，又 unuataga の樣な例は unutaga では「一日間の」で「第一日目の」の意味にはならない爲に (unua+tag)+a としたものである。併し接尾字は皆母音で始まるから發音の不便はないし，意味の混同を品詞語尾を挾むことによつて防がねばならない樣な例も殆んどないから，接尾字は必ず語根に直接結合すべきものと考へてよい。

3 は文法上の誤りはない。大體 1, 2 と同程度のものである。

4. Ĉiun el la kontraŭdiroj kontraŭ Esperanto oni povas refuti komplete.
(*D. O.*)

5. Eĉ la unu el la opinioj kontraŭ Esperanto estas tute forrefutitaj.
(中村榮治)

6. Ĉiu kontraŭopinio por Esperanto estas forrefutebla. (*Hiro*)

7. Ĉiuj opinioj, kiu estas kontraŭ la ideo de Esperanto, kontraŭparoligas kaj forlasigas. (ヨシコ)

4 と 5 は el の用ひられた例であるが，4 は殆んど 6 と同樣で充分でない。5 は全然意味が違ふ。文法上は言語が opinioj ではなくして unu であるから forrefutita となるべきである。unu を使ふならば Eĉ ne unu el la opinioj kontraŭ Esp. estas ne forrefutebla となる筈である。forrefut*it*a とした方は他にもあつたが，原文は Leono estas tre forta. と同樣に單なる事實を述べたものであつて -it- を用ひる理由はない。

7. kontraŭparoligas kaj forlasigas は「反駁し去る」をそのまゝ直譯したものらしいが，これを生かすとすれば lasas, ke oni kontraŭparolu ilin とでもすべきである。エスペラントに反對は必ずしも ideo de Esp. に反對とは限らないから，やはり kontraŭ Esp. とすべきである。文法上は kiu を kiuj としなければならない。

8. Ni ja povas forrefuti kia ajn opinion kiu kontraŭdiras Esperanton.
(ミノル)

9. Neniom estas kontraŭa opinio por Esperanto, kiu estas refutebla.
(*Kiyasu-Zen'iti*)

8 は kia を kian とすれば文法上の誤りはなくなるが，6 よりも原文から遠ざかつてゐる。

9 は全く逆の意味になるので kiu の次に ne を入れなければならない。

其他「一つとして」に捉はれて lasite eĉ ne unu とか，ne ekzistas eĉ unu とかした方があつたが，前者は La vetero estante bela, mi promenis. と同樣の形で，英語にはあるが，エスペラントでは普通この形を採らない。後者も neniu...ekzistas とすべきものである。

Neniu el la opinioj kontraŭ Esperanto estas ne forrefutebla.

問題 B. エスペラントの實用上の價値は之を讀み書きし得る人の數によつて定まる。

この問題は A に比べてよく出來てゐた。

「實用上の價値」は praktika valoro 又は valoro en praktiko でよい。praktika は「實用的な」の以外に「實用に關する」の意味にも用ひられる。「之を」は ĝin でも en ĝi でもよい。例へば Mi parolas Esperanton. でも Mi parolas en Esperanto. でもよいと同樣である。「……によつて定まる」は estas de-

cidata per といふ譯が多かつたが,「讀み書きし得る人の數の多少によつて價値が高低する」といふのであるから,此處では dependas de とするのが適譯であらう。dependi de は「……によつて左右される」の意である。

譯例

1. La praktika valoro de Esperanto dependas de la nombro de tiuj, kiuj scipovas ĝin legi kaj skribi. (*M. Jamagata*)

2. La praktika valoro de Esperanto dependas de nombro de personoj, kiuj povas ĝin legi kaj skribi. (*H. O.*)

この 2 例は何れもまづ申分ない。唯 1 の scipovas は povoscias とも書くが, scipovas Esperanton とか, povoscias naĝi とか,「知つてゐて而も實際に出來る」といふ場合に用ひられる。此處では povas だけで充分であらう。

3. La praktika valoro de Esperanto estas decidata per la nombro de personoj kiuj povas legi kaj skribi ĝin. (旭風)

4. La valoro ĉe praktika uzo de Esperanto estas decidata de nombroj de la homoj, kiuj povas legi kaj skribi ĝin. (佐藤亘)

5. La praktika valoro de Esperanto estas decidita de tiuj nombroj, kiuj povas legi kaj skribi ĝin. (*Sen' Ok*)

以上の例は decidata 又は decidita としたものであるが, decidi は「決定する」で,この場合は少し不穩當である。

4 は valoro de Esp. であるべきものが文では uzo de Esperanto と見られる。又 nombroj と複數とするのは誤りである。數は一つで,種々の數があるわけではないからである。nombroj, としたのは數例あつた。

5. tiuj nombroj は nombro de tiuj の誤りである。この誤りは時々見られるもので, esperanta valoro といふのもあつたが, -a 語尾で所有格となるのは mia, lia 等代名詞の場合だけである。例へば patra amo は「父の愛」ではなくて「父性愛」「父としての愛」であつて,「父の愛」は amo de patro である。この區別は日本語でははつきりしない。

6. numero は番號で數ではない。又 popolo は「國民全體」「一般民衆」の意味で此處に用ひるのは誤りである。

6. La praktika valoro de Esperanto estas decidata per la numero de popoloj kiuj povas legi kaj skribi la lingvon. (*Ŝtona puto*)

7. La valoro de la Esperanto en praktika uzo estas determinata de la nombro de homoj, kiuj povas legi kaj skribi tiun ĉi lingvon. (田伏三郎)

8. La praktika valoro de Esperanto estas taksata laŭ la nombroj de tiuj, kiuj povas legi kaj skribi ĝin. (*Ruĝa Flugilo*)

9. La valoron de Esperanto en praktika uzo difinas la nombro de tiuj, kiuj povas legi kaj skribi ĝin. (チョコ)

7. determini は「算定する」「測定する」「檢定する」等寧ろ科學的に多く用ひられる言葉である。

8. taksi といふ語はこの場合可成り適してゐる。decidi よりは確かによい。

9. difini も decidi と殆んど同様である。

以上 3 例はその他の點では別に述べる所はない。 (**成績發表**と**新課題**は p. 11 に)

La valoro de Esperanto en la praktiko dependas de la nombro de tiuj, kiuj povas ĝin legi kaj skribi.

愈々出來!!!

JAPANA ESPERANTO-SERVO

NO. 1

內容

I 印象生々しき現地の寫眞（漢奸狩，所謂日探支那人の曝し首，自稱非武裝都市の防備，分捕日軍聯隊旗（?），排日讀本等約廿葉）總てエス文說明付

II 論文（田中穗積博士 正義日本： 德富蘇峰氏 支那人の外交）

定價 送料共 20 錢（五部以上二割引）

特に進藤靜太郎氏エス譯"良識と支那事變"を海外に送られた方々にお勸めする。彼是共に讀ましむれば効果は必然。

東京市世田谷區代田二ノ六八八

發行所 エスペラント報國同盟

振替東京 67406 番・電話松澤 3107 番

全日本エスペランチスト諸君に訴ふ

微力乍らエスペラント報國同盟は兎に角茲に第一のパンフレットを發行し海外へ送り出しました。三月號本誌に報道された様に外務省の御補助まで頂きました。此の種の仕事に全く素人である編輯員一同も漸く仕事の見當が付きました。事變の前途は豫測を許しません。同盟の活躍は正にこれからです。就ては私達はたとへ外部からの經濟的援助なくとも同志丈けの手で此の仕事を續けて行ける様財的基礎を確立したく切望します。先づエスペランチスト自身が乏しい財布から零碎寄附を持寄り勞務を奉仕して此の仕事をするといふ事に意義があるのです。これが即ち我々のエスペランチストとしての銃後御奉公の誠意表示です。外部からの補助や寄附があつたら仕事を一層大きくすればよいのです。皆様の御援助によつて月に百圓の確定收入があれば二ヶ月毎にパンフレットを發行して海外へ送れるのです。何うか日本エスペラント界の名譽のため、エスペラント運動のため奮つて左記の會員に加つて下さい。

一、維持會員 會費年額五圓以上（年二回乃至十回以内に分納も可。但毎月の場合は一ヶ月五十錢以上納めること）

二、普通會員 會員年額一圓（年二回に分納も可）

三、終身會員 一時に寄附金五十圓以上

昭和十三年三月廿日迄の寄附五圓以上の方は右維持會員に、四圓以下一圓迄の方は普通會員に、一圓以下の方は準會員になる。同盟が會員に報ゆるの方法は會報第一號に詳報（會報・希望者は三錢切手御送附お申込のこと）

本同盟の目的と事業

日本の國體、精神、歷史、文化等を海外に紹介し以て皇國を正しく認識せしむるため、エス語文書の發行、頒布、エス語のラヂオ放送等を行ふ。

◎募 集

イ、明治天皇の御製エス譯。

ロ、皇軍の精華、勇武を傳へ武士道を闡明するに足る今次事變中の逸話（エス譯でなく共可。新聞切拔も歡迎。寫眞あれば最適）。

LA REVUO ORIENTA

Aprilo 1938 Jaro XIX Nro 4

日本最初のエス文都市觀光案內

大阪市產業部から

外國の大都市では，エスペラント文の觀光案內を盛んに出してゐるが，日本では，まだどこからも出てゐない。どこが，これに先鞭をつけるか——とは，われわれが，ひそかに考へてゐたところである。

その最初のエスペラント文都市觀光案內をオリンピックを二年後にひかへて，產業都市大阪が出すことになつた。

內容は大阪の概觀，產業，貿易，官公衙，觀光施設，滯在中の案內，市內および近郊の名所舊跡，文樂をはじめとする劇，映畫，レヴュウなどの娛樂機關の紹介で，三色刷 24 頁の美しい折本で，三月上旬に出來上る見込みである。

編輯には進藤靜太郎，伊藤好一，桑原利秀，檜皮正陽，池川淸の諸氏があたつた。

平田檢事を招き

講演「非常時局とエスペラント」

3 月 16 日學會で • 來聽歡迎

舊 PEU（日本プロレタリアエスペラント同盟）に屬して活躍した人々の一部から，時局に際し，認識を改める必要が叫ばれてゐたがそのうち有志 6 氏は，2 月 27 日，梅地愼三氏の斡旋により，東京保護監察所長，大審院檢事平田勳氏を監察所に訪れ，懇談を重ねた。その結果，平田檢事もエスペラント運動について諒解されるところがあり，日本エスペラント學會の招きに應じて，エスペランチストのために講演をされることとなり，3 月 16 日（水曜）6 時半から，學會階上で，「非常時局とエスペラント」について，この非常時下において，エスペランチストの執るべき態度についての意見を述べられるはずである。

なるべく多數の人々が來聽されることを希望する。ただ會場の廣さに限りがあるので，定刻以後の入場はおことはりすることがあるかもわからないから，おくれぬやう出席されたい。

滿洲國がエス文公文書

萬國エスペラント大會あてに

昨年ワルシャワで開かれた第 29 回萬國エスペラント大會の實行委員會は，大會の決議に基き各國政府あてに，「エスペラントを學校へ採用」の件についての文書（フランス文）を送つたが，滿洲國外務局では，これに對しエスペラントで回答を出した。

ハンガリ文化使節 メゼイ博士を訪ふ
大阪のエスペランチストたち

ハンガリの國民使節として來朝中のハンガリ日本協會副會長メゼイ・イストヴン博士はエスペランチストであるが，同博士の大阪訪問に際し，かねてヨォロッパ旅行中，同氏に親しく接した多木燐太郎氏夫妻，進藤靜太郎氏，池川清氏等は 2 月 10 日朝，新大阪ホテルに博士を訪れ，その希望により，翌 11 日夜，上記諸氏は，伊藤好一氏，檜皮正隅氏，多田艷子孃，三品幸子孃等とともに，再度訪問した。

メゼイ博士は，早稻田演劇博物館へ寄贈するためペトフィの有名な叙事詩「勇敢なヨハノ」の繪を數枚携へて來たが，日本人中この詩について知る者が一人もなかつたと，やゝ不滿の樣子であつた。をりよく，進藤氏が，カロチャイが，これをエスペラント譯したものを携へてゐたので，これを示したところ非常に悅び，同じ席にあつたエスペランチスト以外の日本人の注意を引くところが大きかつた

フランス陸軍で 隊内エス講習會を許可

フランス・エスペラント普及會では，12 月 3 日付，國防大臣および文部大臣に對して，軍隊におけるエスペラント敎授に關し許可を願出たが，これに對し，同月 30 日付，國防大臣官房高級副官の名において，許可の回答があつた。その回答によれば，費用自辨，勤務時間外といふ條件で，士官，準士官，志願兵に對し，兵營內において，エスペラント講習會を開くことが許可された。

ブラジル精神聯盟 エスペラント普及を援助

ブラジルの大團體ブラジル精神聯盟(Federaço Espirita Brasileira)では，昨年，エスペラントを宣傳し，その普及を援助することを公式に決議したが，その機關誌の第 55 年第 1 號を，ザメンホフ博士とエスペラントについての特輯號とした。

ウィン定期市案內

毎年二回のウィン定期市では，その度に，エスペラント文の案內を出してゐるが，今年春の定期市にも美しいリーフレット“VIENA FOIRO”を出してゐる。

SUR LA ĴURNALISMO
新聞雜誌とエスペラント

新　聞

大阪朝日 2・8「エスペラントで逆宣傳を粉碎・小册子を海外へ」本誌三月號に添えたパンフレットについて。（田中達雄氏報）

大阪每日（阪神版）2・8「國際語報國の秋！ 中歐北歐へパンフレット送つて・正義日本を說く國民外交」上記について，編輯者進藤氏の寫眞および談話入り。

大阪朝日 2・17「國際語に綴る・“さくら日本”の姿・大阪市が觀光客誘致の試み」大阪市產業部からエスペラント文「大阪案內記」發行の計劃について。（安達榮一氏報）

文理科大學新聞 2・20「半世紀のエスペラント——三宅史平」世界のエスペラント運動の現狀について。☆おなじ號「趣味の會」のうちに，エスペラント會の創立について。

雜　誌

植物及動物　1 月號に丘英通氏のエス文論文“Nova Tendenco en la Evolucia Teorio—H. Oka”（進化論最近の一傾向)。（王雨鄉氏報）

主婦の友　昨年 9 月號に，「愛國切手の誕生祕話——一大學生の思ひつきが實を結ぶまで——文部政務次官內ケ崎作三郎」故土井英一氏のことを書き，同氏がエスペランチストであつたことに言及。

東京堂月報　2 月號「ざつろく」に大橋隆太郎氏肝入りの日本國際語出版者協會の設立について。（賀川氏報）

内地報道

東京 ☆**文理大エス會**——去る1月設立を許可された東京文理大，高師エス會は顧問に神保格教授を戴き，内ヶ崎和夫を代表委員とし，事務所を小石川區高師寄宿舎四寮五室に置いて，早速活動を開始した。宮田健男を講師として第1期，第2期講習會を開いた結果會員20名を得た。新學年早々更に新しい會員を募り，輪讀會，會話會，その他色々の計劃を進めてゆく筈である。（宮田）

大阪 ☆**大阪エス會**——毎週火曜日例會開催。會場は適當な所をと委員が骨折つてゐるが殘念ながら未だ成功せず。當分の間 Trapezo にて輪讀研究を續けてゐる。最近參加者の都合で Teksto は次のものに變更： Andersen "Fabeloj" 3-a vl.

☆**O. E. S. 豫告**——例會，會場は今まで通り。來る3月20日（日）Sezona Pikniko: Loko, 阪急沿線——イタミ→カモ→イケダ——のハイキングコース——Kolektiĝejo k Tempo, 阪急梅田九時迄に集合——Kosto, 約50錢。（ヒワ）

盛岡 ☆今頃Z祭記事でもあるまいと思ひますが，岩手は日本の西藏と呼ばれ文化の嵐の及ばぬところ，悠々たる野人の子孫の姿を御紹介致します。Z祭は種々なる都合から日時も場所も變更して12月18日（土）午後7時から馬場小路の安本，岩崎宅で生れて間もない婦人ロンド主催で開かれ，裝飾係，御馳走係，進行係と夫々の腕を見せて記念すべきひとときを味はひ得た。「エスペーロ」齊唱，「兄弟達へ」の紹介，加茂先生

の「戰爭の中で生れ戰爭の中で息を引きとつたZ博士」の意義深きお話，餘興，2ヶ月間の教育應召から元氣で歸盛された岩本氏の興味深い軍隊生活體驗談，記念撮影。（**寫眞**は「ザメンホフ祭」，前列の老人が加茂校長）

☆12月26日，鐵道工場の坂出氏三年間の盛岡生活を打切り東京榮轉。此日午前九時離盛さる。☆1月18日故郷の山々へ御挨拶のため歸省中の松木氏を迎へ，新年度最初の例會を兼ねて歡迎會を持つ。松木氏得意の山の寫眞の數々と冬山の神秘を中心に，今は在京MER-anoj として活躍の珍トリオ，曾つてはMER の創立者大川，松木，松本と内田氏に就て語り聞く。今 MER は井川，小原兩氏を殘して新人のみ，不耐懷舊情。其後の例會は惡性流感の猛威を恐れて當分休會とし2月下旬より毎水曜日開催の豫定。婦人ロンドのみは火金午後7時から8時まで初講を續けて居ります。（安本）

北勢 ☆**Novjara Kunveno**（北勢エス聯盟）——1月1日松岡宅にて。會するもの10名。

☆**北勢エス聯盟例會**——1月9日，2人；16日，2人；23　，4人；24日，4人；30日，4人；2月6日，4人：13日，7人。

Kial Mi Fariĝis Plugisto? の出版

〔**名古屋**〕白木氏苦心の飜譯「俺はなぜ百姓になつたか」（柴田義勝著）がわが名古屋エス會から出版された。氏は既にこの著書を海外へ六百部贈られ，内地の主なる Esperantisto に三百部近々中に贈呈されるよし。氏はこの出版物を更に意義あらしむるべく進歩的な農村青年や佛教青年，エスペランチスト提携して盛大な出版記念會をもたれるとのこと又現在執筆中の「非常時前奏曲」と題する論文，感想文，コント，詩，歌等々を集めた興味ある欽松文集を出版される豫定。

☆**名古屋エス會**——輪讀會は毎週月曜に，會話會は毎月第一木曜日に，いつも若いエスペランチストのなごやかな集りとなつてゐるのは先輩諸氏の熱心な指導の賜である。機關誌 Ora Delfeno 本年第一號は近日中に發行。

(Y. Murakami)

☆同上總會――2月20日《Juna Japanlando》出版祝ひを兼ねて五井病院て總會を開く。出席者7人。

仙臺 ☆中原氏歡迎會――來仙された京都カニヤ書店の中原脩司氏を迎へて，氏の歐洲旅行談，昨年の萬國大會印象を聽く會を17日19時より東一番丁フジヤに開く。出席者15名。humorplena な且つ instruoplena な la gasto の話振りに時の經つのを忘れ，氏の熱心な，1940年萬國大會東京招致論は多大の感銘を與へた。まだまだ聽きたいことがあるのを，時間ですからと追ひ立てられて散會したのは22時半。（仙臺支部）

青森 ☆青森エス會――〔第二月例會〕報告。1. 讀書會……（齋藤）第一期20册目標の序幕に Forgesitaj Homoj, Karcero を終つた感想を各方面より述べ多讀の必要から諸氏の參加を熱望す。1. 研究會……（大山）論議研究された各 temo に就いて詳細に報告し L. R., F. I. に及び初等獨習書を今一度各自顧み研究する必要を說く。1. 文學會……（神）柳田及同氏の小作品が先づ出來 maŝinskribi して各自に配布し，一應說明の後諸氏の批判を乞ふと述べ manuskripto を望み komencantoj も大膽に競ふて書く樣に激勵す。1. Movado 一般……（葛西）活動の鈍り勝ちな連日の吹雪を冒して文學會1，研究會4，讀書會10と回を重ねて大きな成績を收め，一方葛西（弟）氏の（北畠，花田），葛西（兄）氏の（菊池，久保），神氏の（木村，渡邊，村井）の gvidi する novuloj 諸氏は目醒しい進步を遂げ，晴山，成田（俊），西田氏等中等へ，富樫氏の如き全き獨習にて Kaĵinmaru, Z の生涯, Viktimoj と次々に讀破した驚嘆すべき讀書家あり，V.R. 諸姉の熱意あり等々各自一路質的向上に努めてゐることは來るべき飛躍への良き原動力と成るべく各自一層の自重を望むと報告を終へ，討議の結果 komencantoj の向上，novuloj への普及開拓が是非緊急努力すべきで，kutimuloj の頻繁な集會は必要なしとの議論により，從來の月例會をば親睦の會話會を兼ね研究發表の ĝenerala kunsido として存續し益々隆んならしめ他の全會合を解消して火曜會とし，毎火曜日順次に神，大山，葛西（兄），齋藤（清），葛西（弟）諸氏宅に訪問し，各自獨自の plano に依りさきに約束された各 posteno の遂行は勿論，火曜會をして movado の源泉たらしむる樣に努めようと相談決定した。（葛西）

寫眞は大島博士歡迎會。前列中央大島博士，その向つて左菊澤季生氏，右黑澤良平氏，後列左から2人目菅原慶一氏（記事前號參照）

地方會消息

青森
北勢

・青　森・

高橋邦太郎，秋田雨雀の今なほ矍鑠たる大先輩達を生み，岡本，石黒諸氏の洗禮をうけ大正十二年に青森エス運動の形を整へて以來青森：淡谷，毛内。弘前：谷山，成田。黒石：鳴海，高木諸先輩達が前線に轡を並べ時勢の波に棹し青森縣聯盟の結成，Nordo の發刊，縣大會を持つこと八回，參集する者百，二百人に及んだ頃は素張らしい勢であつた。それが昭和六年七年になつてブツリ文字通り火の消えた樣に運動が滅してしまひ，それつきり先輩達の姿は今だに陣頭に見ることが出來ない。

だから中斷されてから最近迄の消息は知る由もなく，從つて吾等の消息青森エス運動は岡本學會特使の訪問に始まる。此間能ふ限りの材料圖書の蒐集，そして大展覽會，大講演會各一回，公開講習會三度を持ち更らに百人に餘る個人的無制限な abc-gvidi の仕事が二三の同志の手によつて爲された。Esp. のために動き集る一月延人員が貳百人參百人に及んだことは屢々 R.O. にも報じた通りであつた。だがそれ等のうち 80% は初等講習を卒へ，50% までは辭典を求め，初歩の讀物まではついて來るが殘念ながらその後のことは吾等にも解らない。30人足らずの會員，25人の E.L. 購讀者，學會維持員 15 人，そして Z 祭に 50 人集まつて感激したのが最近迄の總決算であつた。量的には急角度の相當な數字かも知れない。だがそのうちガツチリ Esp. のため起つ者が三，四に留まるとしたら餘りにも慘な姿ではある。人或は movado の巧拙を問ふかも知れない。そのことは isto 自身皆知つてる筈だ。唯已を顧る餘裕もなく，Esp-ismo の推進力が isto を押しやるがまゝに働いてるだけなのだ。地の利，内部の人の和，何一つとして favora な條件のない所で唯戰ひ續けてるだけだ。だから眼先の効果如何に幻惑され絶望してはいけない。

「思想の貧弱な，教養の低い蠢く民衆層への目標」が Z の眼識ではなかつたか。Esp. が大學院内の研究材料にとゞまり，學位論文の用語として役だつ等のみの目標だけであるとしたら，吾々はサツサと足を洗つて國字國語運動などで滿足して居ればいゝのだ。人類一人殘らず誰もが語るべき吾等の Esp... これをあくまで普及開拓するためには "Esp. en Lernejon" などと安閑として居るべきではない。一地方だけが惠まれ榮へ，或 grupo だけが困難だと云ふ理窟はあり得ない。皆何處でも面倒であり，だから一緒に力を相和して行かねばいけないのだ。少なくとも一地方に一 konstanta kursejo 否 Esp. Lernejo の設置こそ吾々地方エス人に與へられた最大急務の仕事と思はれる。成果は明日に，今日の仕事に粉骨身を削つて働かねばならない。（葛西）

・北　勢・

廣汎な面積（桑名四日市）に小數の會員といふ特殊事情を有する吾が聯盟は設立當初から隨分困難な歩みを續けて來た。片田舍の常として會員は增しては減り，減つては增すといふ風で一向變らないが，又それだけに家族的な親しさがあつて毎日曜の會合は會員の唯一の慰安所の感がある。出席者は最近 4-5 名。別に毎月會員の作品を集めて回覽誌を發行，勉强と親睦の種として大いに効果をあげてゐる。福田君の出征，樋口，大西孃の結婚等で會員は減る一方だが，今度立派な機關誌 «Juna Japanlando No. 4» を出し得たのは愉快である。吾々は今陽春を期しての新しい活躍に備へて準備してゐる。

LITERATURO KRESKAS
新刊紹介

• Beletristiko •

LA STRATO DE FIŜANTA KATO, Jolanta Földes, trad. de Ladislao Halka kaj Ladislao Spierer, eld. de Literatura Mondo, Budapest, 1937; 14×19 cm, 268 p. prezo: broŝ 1.00, bind. 1.25, lukse bind. 1.55 USA dolaroj+10% sendkostoj.

これは，フランスの書店が懸賞で募集した長篇小說の第一等當選作で，すでに 10 個國語に飜譯されてゐる。

ここにとりあつかはれたものは，世界大戰後のパリにおけるエミグランの生活である。「釣する猫の街」とよばれる，小さい露路の安宿に流れ落ちた，もろもろのエミグラン——ハンガリの勞働者，ロシアの銀行家，エストニアの大學敎授，スペインの政治犯人，イタリイの前大臣，フィンランドの女コムニスト——そして，そこでは，社會主義者の大學敎授が，銀行家の，「最もなかのよい敵であり」，勞働者の娘がイタリイの大臣の一番親しい人であり，シベリアに流された女コムニストが資本主義者の看病に身をささげる。そして，政治犯人がスペインへ歸れば，入りちがひに，マドリドの公爵がおちこんで來る。

これらの人々が，國籍と階級と思想とを忘れて，一つの友情にとけあつてゐる。そして，かれらは，パリの片隅で一人一人消えて行つてしまふ——フランス人になる者だけが，まれに，新しい人生へ浮びあがつて行く。

きびきびした，新鮮な文體が，譯文でよく活かされてゐる。

LA SUNKRONO, de Marie Koenen, trad. de P. Ch. M. Van de Vijver, eld. de Malnova Turo, Eindhoven, Nederlando, 1937; 15×20 cm, 99 p.

Koenen はオランダの女流小說家で，これは，その人の傑作の一つとして知られる「童話と傳說」のうちの一篇を，オランダ語から譯したものである。

惡魔が「世界の王」の權威を約束する黃金の冠により人間を誘惑するが，つひに，その誘惑の王冠は，神への禱りのまへには，あとかたもなく溶け去つてしまふ——といふ，キリスト敎の童話。

譯文はだいたいにおいてよいが，單純な過去形ですむところへ必要以上に，混成時を用ゐてあるのがわづらはしい。

MURDO EN LA ORIENTA EKSPRESO, de Agatha Christie, trad. de Etulo, eld. de The Esperanto Publishing Co. Ltd., Anglujo, 1937; 9×18 cm., 192 p. Prezo por membroj de Epoko Libro-klubo 1 ŝ., por nemembroj 2 ŝ.+afranko.

"Epoko" Libro-klubo の第1回配本として發行されたもの。著者は女流探偵小說作家として知られてゐる。

ユゥゴォスラヴィアの國境で雪に進路を阻まれた東洋急行の一等車の中でおこつた奇怪な殺人事件に，偶然乘りあはせてゐたヨゥロッ

ハ第一の名探偵が解決を與へる。讀者の興味を最後の一行までひきずつて行く。譯文には十分でないところもあるが，興味をさまたげるほどではない。

VIVO DE ZAMENHOF, de Edmond Privat, dua eld., eld. de The Esperanto Publishing Co. Ltd., 1937; 12×18 cm. 133 p. prezo: bind. 3ŝ. 6 p. sendkosto 6 p.

イギリス版寫眞入 «Vivo de Zamenhof» が賣切れて，すでに十年近くなるであらう。ドイツ版の發行元 Hirt がエスペラント部を閉鎖した今日，再び，イギリスから，それの第2版が出された。Populara Esperanto-Biblioteko とおなじ型で出されたこの版には，第一版と同樣，多くの寫眞版がおさめてある。

• Movado •

LA ORA JUBILEA KONGRESO DE ESPERANTO 1937, de Julius Glück, eld. de Muusses, Purmerend, Nederlando, 1937; 13×19.5 cm., 31 p. Prezo: 0.35 guld.

Muusses Esperanto-Biblioteko 第11輯。昨年の紀念大會における下記の演說を收めたもの。

ザメンホフ博士墓前の演說	L. Bastien
〃	V. Thilander
グラボウスキイ墓前の演說	J. Glück
盲人大會懇談會演說	V. Thilander
科學者および哲學者としてのザメンホフ	J. Glück
閉會の辭	Nylén
附錄「大會について」	ザメンホフ

• Religio •

LA VIVO KAJ KONCEPTO DE LA SOCIETO DE AMIKOJ, de The Friends, Service Council, eld. de The Esperanto Publishing Co. Ltd., 1937; 12×18cm. 64 p., prezo: broŝ. 1ŝ., bind. 1ŝ. 6 p.

Societo de Amikoj とはクエーカー敎（フレンド敎）徒の敎會のことで，これは，クリスト敎徒の生活と信仰についてのクエーカー敎的解釋を示す斷片をあつめたものである。クエーカー敎について硏究しようとおもへば，Fundamento de Kvakerismo と併せ讀めばよいであらう。

• Diversaĵo •

TUTMONDA ADRESARO DE LA ESPERANTISTOJ, de Hugo Steiner, eld. de la verkinto, Wien, I., Neue Burg, Aŭstrio, 1938; 15×23 cm., 128 p., prezo; 0.50 USA dolaro+10% sendkosto.

これには，106國2500個所のエスペランチスト5700人の adresoj がおさめてある。日本の部には75個所，120餘の adresoj が出てゐるが，日本に關するかぎりでは，內容が非常に杜撰である。たとへば，野原休一氏が，Chofu-Nohara K., と Tyohu-Nohara Kyuiti と二つあり，Uaseda が Tokio と別のところにあり，Kaŭahara d-ro J. が Kawahara d-ro J. と並んでゐたりしてゐる。しかし，このことは，同時に，この名簿を作るにあたつて，いろいろな材料をあつめて，大いに努力したものであるといふことの證據にもなる。

本郷だより

今月號の表紙の寫眞は野上豐一郎氏からお貸しいただきました。解說もわざわざお書きくださいました。

小坂氏は全快され，役所へも3月5日から出ていらつしやいます。

佐々城氏の研究は今月で終りました。大きな收穫でした。

「個人消息」にもありますやうに，坊ちやんをお喪ひになつた悲しみのなかに，今月號分をお書きくださつたのでした。心からのおくやみとともに，あつくお禮もうしあげます。

伊藤己酉三氏も膀胱結石のため，昨年の暮から治療をつづけてゐられます。三月號と今月號の原稿も病院でお書きくださつたのでした。

今月號の科學記事の丘理學博士は東京帝大の講師，若い動物學者として學界に重きをなしてゐられるかたです。

「エスペラントかイギリス語か」は，われわれ日本のエスペランチストにとつて，特に今日の瞬間，非常に興味ある報告です。

今月號の映畫記事は拔刷をつくりました。外國の文通者へ送るのに使つてください。一部5錢，送料6部まで3錢。

報道欄に書きましたやうに3月16日(水曜日)には，平田檢事に來ていただいて，「非常時局とエスペラント」についてお話しねがふことになつてをります。平田氏は檢察當局における思想部の總帥として，わが國思想界の動向を最も深く知られる方で，今日の時局に際して，この御講演は，われわれに敎へるところが甚だ多く，かつ深いとおもひます。東京のかたがたはぜひ御出席ください。

「愛國行進曲」のエス譯にも，今日(3月5日)までに，すでに多くの應募者がありました。あと10日間に，まだまだたくさんの應募のあることを期待してをります。

(Mijake-Ŝihej)

個・人・消・息

◇中島決氏乾貞子孃結婚　臺北帝大理農學部農藝化學教室の中島決氏は，札幌の同志乾貞子孃と結婚，1月6日東京の軍人會館で式を擧げられた。

◇吉永旗一氏北支へ　長崎郵便局外國郵便課吉永氏は，本省の命令で從軍，北支で活躍されることになつた。

◇岩本武氏結婚　盛岡エス會の岩本氏は鄕里靜岡縣で1月5日同鄕同姓の八千代孃と結婚。

◇山崎弘幾氏再婚　數年前夫人を失はれた東京の山崎氏は1月再婚された。

◇矢島英男氏歸任　肋膜炎の豫後を昨年秋以倉鎌來で保養中であつた，朝鮮總督府鐵道の矢島氏は，全快，2月25日東京發，京城へ歸られた。

佐々城氏令息　佐々城佑氏令息望さん(3歲)は1月13日死去された。悼ましい限りである。

◇學會訪問者　下記の諸氏は2月中上京に際して，學會を訪問された。松岡武一郞氏(桑名)，工藤鐵男氏(三重)，西原夏樹氏(大連)，黒崎誠氏(大阪)，矢島英男氏(京城)，進藤靜太郞氏(大阪)，長岡義雄氏(大阪)，出水才二氏(靜岡)。

國際通信協會の經營者及事務所所在地は下記の如く變更(岡部氏報)

神戸市林田區戸崎通
二丁目22　泉方　田中康信

每月一回一日發行　エスペラント　第六年第四號　昭和十三年三月十日印刷納本　昭和十三年四月一日發行

編輯兼發行人　大井學
印刷人　竹田佐藏　東京市神田區三崎町二ノ四
印刷所　一匡印刷所　東京市神田區三崎町二ノ四

定價一部20錢・送料1錢　6月分1圓20錢・送料共　1年分2圓40錢・送料共

發行所　財團法人日本エスペラント學會　振替東京11325
東京市本鄕區元町1丁目13番地4　電話小石川5415

LA REVUO ORIENTA
Monate eldonata de
Japana Esperanto-Instituto
Japanujo, TOKIO, Hongo-Motomaĉi
Abonkotizo: 4 jen.

昭和十三年三月十日印刷納本
昭和十三年四月一日發行（毎月一回一日發行）
「エスペラント」第六年第四號
定價二十錢